GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 37 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO 15, 1932 VOL.-METAI XVI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

BONŲ ARMIJOS IŠVAIKYMO ATBALSIAI

Rugsėjo 11-tą Am. J. V. generalis gynėjas (Attorney General) Mitchell pridavė Prezidentui Hoover laišką, kuriame jis teisina vyriausybės žygį, kad buvo panaudota kariuomenė bonų armijos išvaikymui. Valstybės gynėjas savo raporte paduoda, kad iš 4,723 veteranų, kurie reikalavo pagalbos išvažiot juos į namus, 1,069 turėjo policijos rekordus, o 829 buvo bausti. Be to, valstybės gynėjas sako, kad nekurioms grupėms vadovavo komunistai ir kriminalistai.

Į valstybės gynėjo raportą greit atsiliepė bonų armijos komandierius Walter W. Waters. Jis pareiškė, kad valstybės gynėjo kaltinimai, pabriešti raporte, absoliučiai be pagrindo. Waters apgailestauja, kad valstybės gynėjo raportas sukels antagonizmą tūkstančiuose veteranų, kurie jau pradėjo pamiršt Washingtono įvykius. Waters pažymi, kad grand jury atrado kaltais tik tris asmenis, kuriuos esą negalima laikyt bonų armijos reprezentantais.

Taip pat Washingtono policijos viršininkas brig. generolas P. D. Glassford užginčina, kad bonų armijoj būta tiek komunistų, kaip paduoda valstybės gynėjas savo raporte.

Rugsėjo 9-tą Ispanijos parlamentas nutarė suteikt Katalonijos provincijai autonomiją ir pravesti žemės reformą stambių dvarininkų žemes išdalinant bežemiams ir mažažemiams. Numatoma konfiskuot apie 52,000,000 akru žemės apie pusšešto bilijono doleriu vertės. Tokiu nusavinimu radikalai tikisi sumažint didžiūnu itaką, kurie yra monarkijos šalininkai.

Rugsėjo 10-tą Prezidentas Hoover visiems federalės administracijos egzekutyvams išsiuntė laišką kviesdamas prie taupumo, kad 1933-1934 metų biudžeto išlaidas sumažint bent puse bilijono dolerių ($500,000,000.00). Prezidentas norėtų, kad suminėtų metų biudžetas apimtų nedaugiau, kaip $4,000,000,000.00. Pereitų fiskalių metų, kurie pasibaigė pereitą liepos mėnesį, biudžetas apėmė $4,761,192,479.24, o ankstesniu metų — $5,745,000,000.00.

Londone gauta žinių, kad indų nacijonalistų vadas Mahatma Gandhi, kurs randasi Puma kalėjime, planuoja nusimarint badu. Tai bus savo rūšies protestas prieš Angliją, kuri varo nepalankią indų vadui politiką. Gandhi savo badavima žada pradėt rugsėjo 20-tą.

Rugsėjo 12-tą Toledo, Ohio, 300 asmenų, tarp jų 15 moterų ir vaikų, šaukdami "mes norim maisto," mieste puolė maisto krautuvę (grocery) ir išbėgiojo pirm, negu policijos rezervai suspėjo pribūt į vietą. Minia, sako, išnešė cukraus miltų ir kitokių prekių už apie $300.00. Krautuvės tarnautojai, bijodami, nesipriešino.

New York. — Rugsėjo 19-tą prasidės A. J. Valstybių senatoriaus James J. Davis byla, kurioj jis kaltinamas turėjęs sąryšius su nelegale loterija.

KONFERENCIJA SUNKIAI EINA

KIETOS ANGLIES OPERATORIAI VAROSI UŽ NUKAPOJIMĄ ALGŲ, UNIJOS LYDERIAI NENUSILEIDŽIA

New York. — Rugsėjo 6-tą Anthracite Institute, 19 Rector Str., prasidėjo kietos anglies operatorių ir U. M. W. unijos viršilų konferencija, **kurios svarbiausias tikslas išdiskusuot ir išspręst algų ir kitus opius klausimus.**

Konferencijoj operatorius atstovauja W. W. Inglis, Glen Alden Co. prezidentas; E. H. Suender, P. and R. C. and I. C. vice-prezidentas; J. B. Warriner, L. C. and N. Co. prezidentas; ir Michael Gallagher, Pittston Co. prezidentas. Angliakasius atstovauja J. L. Lewis, internacijonalis prezidentas; Philip J. Murray, internacionalis vice prezidentas; Thomas Kennedy, sekretorius ir iždininkas; John Boylan, 1 distrikto prezidentas; Michael Hartneady, 7 distr. prezidentas; ir Martin F. Brennan, 9 distrikto prezidentas.

Pirmoji sesija prasidėjo 3-čią val. po pietų ir tęsėsi virš 3 valandų. Nieko svarbaus šioje sesijoj nenuveikta, o daugiausia laiko pašvęsta susipažinimui ir pasikalbėjimams. Net tikri operatorių pasiūlymai iki šiol nebuvo žinomi. Vien tik ėjo gandai, kad jie varysis už nukapojimą algų net tarp 25 iki 30 nuošimčių.

Ši konfeerncija paliečia apie 150,000 angliakasių ir jų šeimynų. Jų tarpe randasi tūkstančiai lietuvių ir jų šeimynų. Dėlto susidomėjimas jos svarstymais ir nutarimais yra didelis.

Rugsėjo 7-tą bendroj sesijoj kai kurie operatoriai darė pasiūlymus algas nukapot net nuo 20 iki 35 nuošimčių. O vienas net sugestijonavo numušt iki 37 nuoš., bet jei sustartų ant 27 nuoš., tai operatoriai vis vien būtų patenkinti. Toks numušimas, anot darbdavių, sugrąžintų algas į 1920 m. padėtį. Mat 1920 m. rugsėjo 2-rą sutarta algas pakelt 17 nuoš:, o 1923 m. rugsėjo 19-tą pakelta 10 nuoš. Operatoriai nusiskundė, kad dabar reik mokėt labai aukštus taksus. Kietos anglies informacijų biuro direktorius Edward W. Parker, kuris atstovavo operatorius 1902 metų konferencijose, nurodė, kad kietos anglies industrijos taksai iš $5,600,000.00 1913 metais pakilo iki $28,000.000 1926 metais, arba apie 400 nuoš. **Angliakasių atstovai grieštai atmetę operatorių pasiūlymus.** Jie savo atskiram susirinkime vienbalsiai nutarė priešintis algų nukapojimams. Internacionalis prezidentas John L. Lewis nurodė savo draugams į unijos padėtį Illinois steite. Ten dėl algų nukapojimo pakilo neramus streikas, kai kurie lokalai atsimeta nuo UMW. unijos, o dedasi prie naujos organizacijos. Jis pranešė, kad du organizatoriu — Frank Shifka iš Glen Lyon, Pa., **lietuvį Frank Sobers (Praną Sabaliauską)** iš Edwardsville, Pa., ir Ed. O'Donnell išsiuntęs į vakarus unijos reikalais. Sabaliauskas ir Shifka yra Distrikto 1-mo organizatoriai.

Rugsėjo 8-tos bendroje sesijoj irgi prie jokių apčiuopiamų rezultatų neprieita. Tik bendrai išdiskusuota eilė klausimų, kaip algų, biznio stovis, nedarbas ir kiti. Vienos pusės pasiūlymus grieštai neigė ir atmetė antroji pusė. Ką siūlė darbdaviai, tas buvo nepriimtina darbininkų atstovams, o darbininkų atstovų pasiūlymus atmetinėjo darbdaviai. Darbdaviai įrodinėjo, kad visų pramonių darbininkų algos mažiau ar daugiau nukapotos, tik antracito (kietos anglies) darbininkų algos pasiliko nepaliestos ir jos esą per aukštos. Pragyvenimo brangumas nuo 1920 m. birželio iki 1931 m. gruodžio mėnesio esą nupigo 28.4 nuošimčių, tuo tarpu algos buvę padidintos. Tarp ko kito, operatoriai nurodė, kad dėl perbrangių algų nukritus anglies produkcija. 1929 m. išprodukuota 73,828,195 tonų anglies, 1930 m. — 69,828,195 t., 1931 m. apie 55,000,000 t., o 1932 m. per pirmus 7 mėnesius išprodukuota 8,000,000 tonų mažiau, negu pernai lygiu laikotarpiu.

Angliakasių atstovai iš savo pusės siūlė darbo sulyginimą įvairiose kasyklose. Jie nurodė, kad dėl mainų užsidarymo ar apleidimo 1, 7 ir 9 distriktų 30,000 darbininkų nustojo darbo. **Anglies produkcijos progresui labai daug pakenkė važmos (freight) brangumas, taksai ir kitos su darbininkų algomis nieko bendro neturinčios priežastys.**

Rugsėjo 9-tą bendroj sesijoj nieko ypatingo neatsiekta, tik plačiau išdiskusuoti tie patys klausimai. Beje, šioje sesijoj angliakasių atstovai nurodė, kad freito kainos nuo 1916 metų pakilo net 65 nuoš. ir kad geležinkeliai už transportaciją kietos anglies surenka virš $30,000,000.00 į metus. Padiskusavus sutarta sekančią bendrą sesiją laikyt pirmadienį rugsėjo 12-tą.

Iš kelių dienų atskirų ir bendrų pasitarimų ir diskusijų matyt, kad jokio progreso nepadaryta. Abi pusi pasiliko savo pozicijose su pasiryžimais nenusileist.

Pirmadienį, rugsėjo 12-tą, bendroj sesijoj vėl diskusuota algų, pragyvenimo ir anglies kainų klausimai. Operatoriai šį kartą siūlė algas numušt nuo 20 iki 25 nuošimčių, bet unijos vadai apie tai nei girdėt nenori. Žodžiu sakant, prie bet kokio susitarimo da toli gražu.

Iš Visur

SUDEGĖ 150 NAMŲ

Bingham Canyon, Utah. — Rugsėjo 9-tą angliakasyklų miestely Carr Fork ugnis sunaikino 150 namų. 35 asmenys sužeisti, 300 pasiliko be pastogės. Ugnis, spėjama, prasidėjo iš apleisto garažiaus. Kasyklų oficialai nuostolius apskaičiuoja $350,000 sumoje.

DIDELĖ ORLAIVIO NELAIMĖ

El Paso, Texas. — Rugsėjo 9-tą Guadalupe kalnuose įvyko didelė orlaivio nelaimė. Iš 100 pėdų kritęs žemėn orlaivis užsidegė. Žuvo šie asmenys: W. J. Robbins, American Airways pilotas, F. W. Briggs, co-pilotas, ir keleivis Victor Ellman iš St. Louis, o G. A. Davidson iš Richmond, Calif., išliko gyvas, bet sunkiai sužeistas. Žuvusių kūnai taip buvo ugnies sunaikinti, kad tiesiog sunku buvo pažinti.

Nassau, Bahamas. — Rugsėjo 5-tą didelės audros Abaco saloje padarė daug nuostolių.

IŠTEISINO

Mineola, N. Y.—Rugsėjo 9-tą Supreme Court jury pripažino nekaltais Nassau county policijos viršininką ir du detektyvus, kurie buvo apkaltinti Hyman Stark nužudyme. Ta žmogžudystė po šiai dienai lieka neišaiškinta.

Portland, Oregon. — Rugsėjo 11-tą kryžkelėj traukinis suvažinėjo automobilį. 7 asmenis, buvusius automobily, užmušė ant vietos, o dvi mergaitės sužeidė, iš kurių viena randasi kritiškoj padėty.

PASIUTO BULIAI

Rietavas, Telšių aps. Šio mėnesio 19 d. ponios V. dvare, Rietavo valsč. įvyko smarki kova. Ponios V. bulius, perbridęs per upelį, nuėjo į svetimą bandą svečiuosna. Kada piemenė pasiūlė su botagu grįžti prie savosios bandos, bulius nepatenkintas puolė prie jos ir sužeidė. Piemenei kovoje, talkon atbėgo jaunas vyrukas, kuris imtynėse su buliumi irgi tapo sužeistas. Kažin kas būtų įvykę, jei nebūtų atbėgęs savininkės sūnus ir nebūtų jam akių išbadęs.

Prieš kelias dienas Rietavo merg. Ž. Ž. Ū. mokyklos bulius taip pat užpuolė kerdžių ir smarkiai subadė, kuris tą pačią dieną kančiose mirė. Buliui kovoje kirviu perskelta galva — žaizda tebegydoma.

Reikėtų tokį reikalą sutvarkyti, nes po vieną ir visus žmones gali subadyti. *Tsb.*

LIET. KATALIKŲ UNIVERSITETO VADOVYBĖS PRANEŠIMAS

Sąryšy su Katalikų Universiteto atidarymu šio Universiteto Vadovybė praneša, jog J. E. Ponas Švietimo Ministeris š. m. rugp. mėn. 26 d. raštu, gautu 27 d., pareiškė esminio pobūdžio kliūtis, Katalikų Universiteto reikalu.

Susidariusioje padėtyje įsirašymas į Universitetą ir mokslas negali būti numatytu laiku pradėti ne nuo Universiteto Vadovybei priklausančių apystovų ir atidedama tol, kol pranyks šios visos kliūtys.

Universiteto organai ir Fakultetų branduoliai tęs savo darbą nustatytu planu, stiprindami mokslo pajėgas, rūpindamiesi aukų rinkimų, kad tuo būdu sudaryti dar tvirtesni šio Katalikų Mokslo ir Kultūros Židinio pagrindai.

Katalikų Universitetas ir jo reikšmė — ne trumpalaikis dalykas, todėl ir pasiryžimas jį turėti veikiantį, galima tikėtis, bus pakankamai tvirtas, kol sumanymas bus realizuotas.

Katalikų Universiteto reikalais prašoma kreiptis kaip ir pirmiau, šiuo adresu: Kaunas, Laisvės Alėja 31a.

Lietuvos Katalikų Universiteto Vadovybė.

Kaunas,
1932 met. rugpiūčio 28 d.

VON PAPEN REIGSTAGĄ PALEIDO

Berlinas. — Rugsėjo 12-tą nesenai susirinkęs reigstagas (parlamentas) pareiškė Von Papeno vyriausybei nepasitikėjimą. Kancleris Papen paskelbė, kad parlamento balsavimas neturi reikšmės ir jo vyriausybė pasilieka galėje, nes reigstagas jau yra paleistas. Prezidentas Hindenburgas būk savaitė atgal pasirašė paleidimo aktą.

Vokietijoj sujudimas. Laukiama naujų politinių įvykių, kurie Vokietijos gyvenimą gali nukreipt į gerą arba į blogą pusę.

Paskesnės žinios praneša, kad parlamento atstovai nenori išsiskirstyt. Jie paleidimą laiko neteisėtu ir pasirengę kovot.

Harrisburg, Pa. — Rugsėjo 12-tą gubernatorius formaliai patvirtino Dr. Clyde L. King taksų sekretorium, o P. S. Stahlnecker savo asmeniu sekretorium. Šios permainos duos gubernatoriui Public Service taryboj pilnesnę kontrolę.

Greencastle, Ind. — Rugsėjo 11-tą orlaivio nelaimėj užsimušė W. Linley, 16 m., ir Dureame Gromer, 16 m.

NUMIRĘS ATSIKĖLĖ IR NUBĖGO

Wichita, Kan., rugsėjo 10. — Nėra abejonės, kad jis buvo miręs. Jo motorcycle atsidūrė į taisomą kelią. Jis buvo išmestas į orą ir nupuolė ant cementuoto kelio.

Du vyrai pribėgo prie jo. Nei muskulai nei pulsas nekrutėjo, širdis nemušė. Susirinkusieji apie jį sakė, kad jis miręs.

Trys ambulansai ir graborius per miestą skubinosi į tą vietą.

Kuomet pirmutinis ambulance su smarkumu privažiavo, tai miręs, pradaręs akis apsižiūrėjo į susirinkusį didelį būrį žmonių, šoko nuo žemės ant motorcyklio ir nuvažiavo, palikęs paskui save didelius kamuolius dūmų.

"Nepasisakė nei savo vardo," — tarė graborius.

PASIBAISĖTINAS BANDITŲ DARBAS

Harbin, Mandžūrija. — Rugsėjo 11-tą prie Situn bandita nuleido nuo bėgių Changchun–Harbin traukinį. Apie 100 asmenų užmuštų ir sužeistų. Apiplėšę gyvus ir negyvus, bandita dalį keleivių pasiėmė nelaisvėn.

Tarp keleivių buvo amerikietis Henry Hilgard Villard, laikraščio "The Nation" leidėjo Oswald Garrison Villard sūnus. Jis išliko gyvas ir sveikas.

Kiti pranešimai sako, kad Mandžūrijoj banditai sunaikinę kelis traukinius. Daug keleivių išžudyta, apiplėšta ir nelaisvėn paimta.

TRAUKINIO NELAIMĖ

Pittsburgh, Pa.—Rugsėjo 11-tą McKeesport kryžkelėj freitinis traukinis suvažinėjo automobilį, pats išeidamas iš bėgių. Automobily važiavę 4-rios moterys suspėjo išbėgt lauk ir išliko gyvos, o kūdikį iš jų automobiliaus suspėjo išnešt pašaliečiai.

Geležinkeliečiai tris valandas darbavos, kol traukinį įstatė į vėžes.

BOMBOS TEATRUOSE

New York. — Rugsėjo 10-tos ankstų rytą dviejuose teatruose sprogo bombos. Vienas iš tų Loew's teatras randas Brooklyne, prie 46 Str., antras New Yorkę prie Canal St. Žmonių aukų nėra, tik Edward Brown, naktinis sargas Canal Street teatro, buvo ekspliozijos gerokai pritrenktas. Policija veda tardymą.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

4-TOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

LRKSA. 4-tos Pa. apskrities delegatų suvažiavimas įvyks rugsėjo 25-tą 1932 m. 2:00 po pietų p. Mockaičio svetainėj, 254 Bennett St., Luzerne, Pa.

Kuopos, malonėsit prisiųst atstovus į minėtą susirinkimą su naudingais įnešimais 4-tos apskrities ir visos organizacijos gerovei. Taip pat bus nominacija 4-tos apskr. valdybos dėl 1933 m.

S. Marozas, pirm.
A. Soroka, rašt.

CHICAGOS APSKR. KUOPOMS

Rinkite atstovus į apskr. suvažiavimą, kuris įvyks Rugs.-Sept. 25 d., 1932 m. 3 val. po piet. šv. Jurgio parap. svet., 33 gat. Auburn Ave.,Chicago, Ill.

Yra kviečiamos visos kuopos dalyvauti. Ką nors nepaprasto naujo išgirsti iš mūsų delegatų dalyvavusių seime, kuris įvyko organizacijos centro mieste. Taipgi aptarsime svarbesnius organizacijos ir apskrities reikalus. Už tai ypatingai kuopų viršaičiai nepamirškit savo kuopų susirinkimuose apskrities valdybos užkvietimo dalyvauti paminėtoj dienoj apskrities suvažiavime.

Rašt. *K. D. Rubinas*

LRKSA. PIRMOS PENNA. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Įvyks sekmadienį, spalių 2-rą, 1932 m. 2-rą val. šv. Juozapo bažnytinėj svetainėj prie 31 kp. Mahanoy City, Pa.

Visos kuopos priklausančios prie pirmos Penna. apskrities yra kviečiamos išrinkti atstovus ir atsiųsti į šį suvažiavimą su gerais sumanymais dėl Susivienymo gerovės. Būtų pageidaujama, kad visos kuopos dalyvautų šiam suvažiavime, nes bus labai svarbių svarstymų.

Juozas A. Lazaravičius,
L. R. K. S. A. 1-mos Penna. apskrities raštininkas.

LRKSA. 5-TOS PENNA APSKR. SUSIRINKIMAS

5-tos apskr. poseiminis ir bereininis susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 25-tą, 1932 m. parapijos salėj Eynon, Pa., 2 val. po pietų. Visos kp. kviečiamos atsiųst savo atstovus į susirinkimą, nes bus daug svarbių dalykų aptart. Bus išduoti seimo atstovų raportai, taip pat ir kiti reikalai bus aptariami 5-tos apskr. ir visos organizacijos gerovei.

Taip pat yra kviečiamos kp. atsitcisti savo duokles į apskr., nes šis metas jau baigias ir kad būtų galima apskr. knygas sutvarkyti prieš metinį apskr. susirinkimą.

Kviečia visus dalyvauti susirinkime apskr. rašt.

J. Purickis

GELEŽINKELIEČIAI PRIEŠ ALGŲ KAPOJIMĄ

Chicago, Ill. — Rugsėjo 9-tą geležinkelių viršininkų egzekutyvis komitetas sutarė rekomenduot geležinkeliečiams darbininkams algų numušimą net 20 nuošimčių. Nukapotos algos įeitų galėn 1933 metų vasario 1-mą.

Ta proga verta pažymėt, kad šių metų vasario mėnesį geležinkeliečiai savanoriai priėmė nukapojimą iki 10 nuošimčių, bet su išlygom, kad tolimesni kapojimai neturės vietos. Darbdaviams vėl pasiūlius kapojimą, geležinkeliečiai grieštai nusistatę nenusileisti.

Opelousas, La. — Rugsėjo 8-tą susmuko dalis tilto statomo per Atchafalaya River. 20 darbininkų sužeista.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina Ketvirtadienia Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign Countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising Rates on application.

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

ĮGYVENDINKIM SEIMO NUTARIMĄ

STEIGKIME BEDARBIŲ FONDUS.

Pereitas LRKSA. 46-47 Seimas tarp kitų dalykų labai plačiai svarstė bedarbių narių klausimą ir priėmė šią rezoliuciją:

"Seimas, aptaręs narių negalinčių užsimokėti mokesčių, pataria kuopoms ir apskritims steigti fondus, iš kurių būtų galima padėti bedarbiams užsimokėti į Susiv. duokles."

Įdomu dabar, ar šis nutarimas pasiliks tik ant popieros gražiai skambančiu nutarimu, ar virs realybe, t. y. bus įkūnytas gyvenime.

Didelė nelaimė yra narių, kurie ištisą metų eilę moka duokles, dūšia ir kūnu prisiriša prie Susivienymo, kaip štai užėjusi bedarbė ištraukia paskutinius išteklius ir priverčia pasitraukt iš organizacijos eilių. Ne vienas narys jau išplėštas, o kiti ne abejo laukia savo eilės. Jie ir jų šeimynos lieka be apsidraudimo proktekcijos, ligos ar mirties laiku neturi pašalpų, o mirus už juos nemokamos pomirtinės.

Girdisi šiek-tiek nepasitenkinimo, kad Seimas mažai padarė vien tokį nutarimą išnešęs. Buvo iš kuopų pasiūlymų bedarbiams, pasenusiems ir suvargusiems nariams duot ant jų pomirtinių paskolas, kad galėtų užsimokėt savo duokles ir pasilaikyt Susivienyme. Taip esą daro apdraudos (insurance) kompanijos, taip turėtų daryt ir Susivienymas. Dėl tokių reikalavimų buvo nurodoma į organizacijos statutą, kuris neleidžia tai daryt, ir į eilę kitų svarbių priežasčių, kurios galėtų susilpnint Susivienymą. **Pasiliko vienas kelias padėt bedarbiams ir suvargusiems — steigt kuopose ir apskrityse fondus.** Beje, kai kurios kuopos jau prieš Seimą turėjo panašius fondus įsisteigę ir praktiškai teikę savo suvargusiems nariams paramą. Jų pavyzdį turėtų pasekt visos kuopos ir apskritys. **Toki fondai gali susidaryt iš gyvų aukų, iš įvairių parengimų, kaip vaidinimų, koncertų, šokių, kortų balių ir t. p.** Jei Susivienymo nariai nepagailėtų pasišventimo — darbo ir aukų kitiems reikalams, tai savo organizacijos gerovė turėtų būt pirmoje eilėje. Juk vadinamės fraternalistais — artimo meilės ir pasigailėjimo skelbėjais. Tad ne vien žodžiuose, bet dvasioj ir gyvuose darbuose pasirodykim pilnoj prasmėj fraternalistais.

Greičiausiu laiku vykdinkim Seimo nutarimą — kiekviena kuopa kiekviena apskritis įsteigkim bedarbiams ir suvargusiems nariams remti fondą. Tuo būdu šimtus narių sulaikysim nuo išsibraukimo, apsaugosim juos ir jų pašalpgavius nuo praradimo šiais laikais taip svarbios apsidraudimo protekcijos.

SPALIŲ 9-JI IR WASHINGTONO JUBILIEJUS

Artinasi **Vilniaus Gedulo Diena — Spalių 9-ji.** Gal būt, ne visų, bet kai kurių kolonijų lietuviai savo tautos gedulo dieną rimtai paminės. Tiesa, ekonominės depresijos ir kitos priežastys smarkiai paveikė Amerikos lietuvių patriotinį entuziazmą link senos tėvynės Lietuvos, bet tam tikrais momentais jis vis dėlto suliepsnoja galinga ugnimi. Tikrai, tas lietuvis būtų miręs, kurs užmirštų Vilnių ir lenkų okupacijoj pavergtus brolius lietuvius.

Šiuosmet minint Vilniaus Gedulo Dieną kiekvienam vertėtų paremt Vilniaus Geležinį Fondą pasiperkant Vilniaus Pasus ir Vilniaus ženklelius. Tiesa, Vilniaus Gel. Fondo Komitete matosi kone visi vienai tautininkų partijai priklausantys ar jai simpatizuojantys asmenys. Į tą komitetą turėtų įsitilpt veikėjai įvairių srovių, kokios tik Lietuvoj pasireiškia ir kurioms Vilniaus atgavimas tikrai rūpi. Juk tai ne vienos partijos pareiga ir darbas, bet visų gyvų lietuvių. Reiktų tikėtis, kad su laiku tos svarbios organizacijos komitete tsiras įvairių, ypač įtakingiausių srovių atstovų. Tas sukels jam didesnio pritarimo ir paramos.

Minint Vilniaus Gedulo dieną vertėtų prie jos prijungt George Washingtono 200 metų gimimo jubiliejų, ypač kur jis da nebuvo minėtas. Tai būtų vienas žygis, kuris duotų daugiau galimybės Vilniaus vaduotės idėją išpopuliarizuot Amerikos plačioje visuomenėje. George Washington kovojo už išlaisvinimą šios šalies ir jos gyventojų iš po Anglijos jungo. Amerikonai Washingtoną laiko tos laisvės ir nepriklausomybės tėvu. Lietuvių tauta visomis savo jėgomis kovoja už Vilniaus — viso trečdalio Lietuvos žemių ir gyventojų išlaisvinimą ir prijungimą prie tikros tėvynės.

Spalių 9-ji netoliausia. Bet turint gerų norų, galima surengt tinkamas programas. Subruskime.

Apžvalga

"TAMSYBĖS JĖGOS"

Argentinos lietuvių savaitraštis "Švyturys" rašo:

"Dabartiniais laikais kiekviena diena atneša mums naujų nepaprastų sensacijų, bei baisių įvykių. Vienas po kito seka valstybių konfliktai, ginkluoti susirėmimai, revoliucijos, sukilimai, pasakiški apiplėšimai, pavogimai vaikų ir net suaugusių žmonių, baisūs pasikėsinimai — žūdynės ir tt.

"Gaivališkos aistros — žemieji jausmai užvaldė šiandien visą žmoniją ir greta šių laikų aukštos civilizacijos progreso vyksta kitas tamsybės ir blogo, neapykantos ir nusikaltimo, mirties ir žvėriškumo pažymių procesas, kuriam nėra dar tinkamo vardo, nėra aiškaus apibudinimo. Tai gyvuliškų, laukinio žmogaut instinktų atgyjimo bei įsigalėjimo procesas.

"Kada palygini mūsų dienų įvykius su istorijos užfiksuotais barbarizmo reiškiniais, — prie liūdnų ir apgailėtinų išvadų prieini. Pirm visko, išorinis šių dienų gyvenimo vaizdas nėra švelnesnis ar kultūriškesnis už barbarų laikų socialinių apsireiškimų kompleksą. O pačioje savo esmėje, žmogaus sielos gilumoje, — dabartinis gyvenimas, gal būt, dar žvėriškesnis. Skirtumas tiktai tėra tame, kad tų laikų žmonių sugyvenimo formos kaskart laipsniškai ėjo švelnyn ir brutališkumas bei gyvuliškųjų instinktų pasireiškimai vis daugiau užleisdavo vietą žmoniškumui — kilnumui. O šiandien, užuot progresavę, sielos ir socialinio gyvenimo kultūroje, tam tikri, veikėjai ėmė pateisint kiekvieno barbariškumo pasireiškimą, netgi filosofiniais išrodymais jį paremti leidžiant jam išsivystyti iki aukščiausio laipsnio, kad jau toliau nebeturi ko siekti.

"Tamsybės jėgos užviešpatavo žmoniją.

"Jei kam atrodytų tas neaiškų,— lai prisižiūri iš arčiau į gyvenimą. Stabtelėkime, kad ir ties mūsų pačių kolonijos būkle. Neperkoštų smagenų ir nepažabotų aistrų veikėjai 'šviečia' visuomenę, tarytum, žaibas su perkūnija, raudonais revoliuciniais, iširusiais atsipalaidojimais 'nuo senojo svieto,' drąsiais žmonių veidų murzinimais...

"Atskiros asmenybės ir atskiri sekėjai. O minia snūduriuoja ar juokauja, — jai pakanka apsisvaiginimo vietoje kad būti ir pūti, pakanka geismų patenkinimo, momento pojučių ir viskas. Daug gražių ir kilnių kūrybinių pastangų nueina niekais ir dingsta, nes tokia jau gadynė, tokie žmonės. Vieni tiki, kiti pasitenkina, kad nieko nėra švento, nieko pastovaus bei amžino, o laimė — dvasinių ir fizinių jėgų palaidume.

"Tamsybės jėgos užviešpatavo ir mūsų koloniją...

"Bet netenka abejot, kad po šių dienų nupuolimo, ateis naujo atgimimo gadynė ir galingas dieviškasis žmonijos alsavimas atgys. Šviesos ir tiesos neperdaug susitrugdys puslaukinių jausmų vedamų žmonių vien 'darbuotės" dėliai... Ateis laikas, kada šviesa nugalės tamsą. 'Veritas vincit' — teisybė nugali."

"KARSTŲ KELIAS"

Dienraštis "Rytas" prisiminęs pasaulinį karą ir jo pasekas, rašo:

"Pasaulinis karas buvo didžiausia, kokią lig šiol istorija matė, žmonijos suorganizuota verslamonė tuo tikslu, kad bendrai tarpusavy... žudytųsi ir naikintųsi. Viso karo metu pašaukta į kariaujančios kariuomenės eiles 67 milijonai sveikiausių ir stipriausių vyrų, iš kurių 11 milijonų paguldė savo galvas kautynių laukuose, 30 milijonų buvo sužeistų ir gavusių kitų įvairiausių ligų ir 8 milijonai grįžo namo amžini invalidai be rankų, be kojų, be akių, be proto. Jei visų kritusių šiam kare karių karstus sustatytume vienas prie kito galais, tai gautumėm baisų mirties kelią, kuris nusitęstų nuo Paryžiaus ligi Vladivostoko. Vaizdingi visi reiškiniai apie prailėtus tame kare kraujo upelius įgijo šiurpaus realizmo. Apskaityta apytikriai, kad šiame kare sužeistųjų ir užmuštųjų pralieta kraujo apie milijonas hektolitrų."

Klaipėdos uostan šiemet per liepos mėn. įplaukė 138 laivai, o pereitais metais tuo pat laiku tik 89.

Vokiečiai, neišsiderėję sau lygių teisių ginklavimosi žvilgsniu, žada pasitraukt iš nusiginklavimo konferencijos.

Sovietų Rusijoj ekonominis gyvenimas eina sunkyn.

Šių metų spalių 4-tą Uniontown, Pa., įvyks visuotinas bonų armijos (pasaulinio karo veteranų) kongresas. Bonų armijos organizaciją norima geriau sutvarkyt ir sustiprint.

Rugsėjo 8-tą Raudono Kryžiaus pirmsėdis John Barton Payne padarė pranešimą, kuriame pažymėjo, kad šią žiemą organizacijos laukia sunkiausias darbas, kokį turėjo nuo pasaulinio karo.

Raudonas Kryžius turi daug darbo su išdalinimu federalės vyriausybės paskirtų miltų ir drabužių, taip pat varymui savo tiesioginio šelpimo darbo.

VISI DOMISI KATALIKŲ UNIVERSITETU

Vos tik pasklydo žinios, kad atidaromas Katalikų Universitetas ir kad jau sudarytas komercijos skyrius profesorių branduolys, kurin įeina Dr. P. Karvelis, V. D. Universiteto prof. Tumėnas ir prof. Dr. K. Pakštas ir p. Dr. J. Urmanas, pradėjo eiti prašymai priimti mokytis. Žydų spauda irgi labai juo domisi, o kai kurie laikraščiai rašo, kad daug žydų moksleivių ruošiasi jame prekybos mokslų studijuoti.

Iš įvairių Lietuvos vietų įvairios organizacijos ta proga universiteto steigėjams siunčia sveikinimų, o Amerikos lietuviams steigimo žinia pranešta telegrama.

Vytauto Didžiojo muziejui statyti komitetas buvo manęs užsieny užtraukti paskolą muziejaus statybai baigti, bet dabar tą nusistatymą nori pakeisti ir, kiek reiks pinigų, skolintis savo krašte.

FILOSOFO LAIDOTUVĖS

Ketvirtame šimtmety pirm Kristaus gyveno kinų filosofas Chuang Tzu. Kaip visiems žmonėms, taip ir jam atėjo amžiaus pabaiga. Kada jo mokiniai matė, kad jau mirties valanda arti, jie pasakė jam, kad jie nori surengt jam puikias laidotuves. Ant to Chuang Tzu atsakė: "Su padange ir žeme, kaipo mano karstu; su saule, mėnuliu ir žvaigždėmis, kaipo mano laidotuvių papuošalais ir su visu sutvėrimu palydėt mane į kapą, argi mano laidotuvių viešį reikmenys nėra paruošti po ranka?"

Mokiniai atsakė: "Mes bijom, kad maitos paukščiai nesulestų mūsų mokytojaus kūną." Filosofas atsakė: "Ant viršaus žemės aš būsiu maistu maitos paukščiams; po žeme gi aš būsiu maistu kirminams ir skruzdėms. Tai kodėl gi skriaust paukščius, kad papenėt kirminus?"

Plyngius

Buenos Aires mieste ir jo priemiesčiuose tarnauja pas turtingesniuosius gyventojus apie 2,000 lietuvaičių, kaip tarnaitės Kai kurios jų toj pačioj vietoj tarnauja po keliolika metų. Argentiniečiai jas mėgsta kaip darbščias ir sąžiningas darbininkes.

PALAIDUMO PASEKOS

Rugsėjo 7-tą Hollywoode revolverio kulka užbaigė savo gyvenimą judamu paveikslų kompanijos direktorius Paul Bern. Didžioji spauda antra savaitė pirmus puslapius pašvenčia tragedijos aprašymui. Mat, nusižudėlis turėjo gražią žmoną artistę Jean Harlow, su kuria jis buvo susituokęs tik du mėnesiai atgal, tuo pačiu metu nebuvo galutinai nusikratęs buvusios meilužės Dorothy Millete, kuri, matyt, drumstė šeimyninį sugyvenimą.

VYSKUPO P. BŪČIO 60 METŲ AMŽIAUS SUKAKTUVĖS

60 metų! Tai gražus amželis ir ne kiekvienam tiek amžiaus tenka susilaukti. Per 60 metų amžiaus žmogui visko tenka išgyventi. Kai kurie žmonės tiek amžiaus išgyvena nepalikę jokių pėdsakų, o kiti — gyvenimą privertę su jais skaitytis. Vyskupas P. Būčys priklauso prie šių antrųjų.

Vyskupas P. Būčys gimė 1872 m. rūgp. mėn. 20 d. Šakių apskr. 1880 metais pradėjo mokslą Slavikuose, o gimnazijoje mokėsi Marijampolėje. 1890 m. įstojo į Seinų dvasinę seminariją. 1895 m. persikėlė į Petrapilio dvasinę akademiją, kurią baigęs 1889 metais kovo mėn. 25 d. buvo įšventintas kunigu. Paskui išvyko savo mokslo pagilinti į Friburgą ir 1901 met. gavo daktaro laipsnį.

Baigęs mokslus kai kurį laiką buvo Slavikų parapijos vikaru. 1902 m. pradeda profesoriauti Seinų Kunigų Seminarijoje. Tais pat metais buvo pakviestas profesoriauti į Petrapilio dvasinę akademiją. 1912 m. paskiriamas tos akademijos vicerektorium.

Beprofesoriaudamas sekmadieniais katalikiškam jaunimui laikydavo apologetines paskaitas. Įvairiuose laikraščiuose rašinėjo daugybę apologetiškų straipsnių.

1909 m. įstojo į Kunigų Marijonų kongregaciją. Karo metu išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir Čikagoje redagavo katalikišką dienraštį "Draugą," buvo Seserų Kazimieriečių kapelionu.

1921 m. grįžo į Lietuvą. Čia dirbo visuomeninį darbą. Susikūrus Lietuvos Universitetui, jame profesoriavo. 1922 m. buvo išrinktas Teologijos—Filosofijos fakulteto dekanu, 1923 m. universiteto prorektorium, o 1924 m. universiteto rektorium.

Nuo 1922 m. buvo Lietuvos vyskupų bažnytiniuose reikaluose Įgaliotiniu ir nuo 1926 iki 1928 m. vyriausiuoju sekretorium Katalikų Veikimo Centre.

1923 m. buvo išrinktas marijonų Generaliniu vikaru, o 1927 m., mirus Ark. J. Matulevičiui, išrinktas marijonų Generolu. 1928 m. atsisakė iš Universiteto ir apsigyveno Romoje.

1930 m. liepos mėn. 6 d. pašvęstas rytų apeigų titulariniu Olimpijos vyskupu. Šis įvykis buvo minimas viso pasaulio spaudoje. Unitų klausimas Bažnyčios gyvenime yra vienas iš svarbiausių klausimų. Dėl to Bažnyčioje yra įvykę daug ginčų, daug nemalonių nesusipratimų. Vyskupas P. Būčys pats ilgą laiką gyveno Rusijoje, moka rusų kalbą, pažįsta rusų būdą. Šventasis Tėvas ir nerado tinkamesnio asmens tarpininkauti tarp rytų ir vakarų. Toms pareigoms skirdamas vyskupą Būčį, suteikė didelę garbę Lietuvių tautai, pačiam jo asmeniui, bet uždėjo ir dar didesnes ir sunkesnes pareigas.

60 metų amžiaus sukaktuvių proga linkėjame J. E. Vyskupui P. Būčiui sėkmingai toje srityje darbuotis, linkėjame pratiesti tiltus tarp Rytų ir Vakarų ir linkėjame paruošti medžiagą užpilti ir užlyginti tai bedugnei, kurią ištisi šimtmečiai yra padarę. Ir iš kitos pusės žinodami, kad šis darbas vienoms žmogiškoms jėgoms nėra įmanomas, paprašysime Aukščiausiąjį, kad Vysk. P. Būčiui suteiktų geros sveikatos ir jo darbams antgamtinio vaisingumo.

"M. L."

AMERIKOS LEGIJONO 14-JI NACIJONALĖ KONVENCIJA

Portland, Oregon. — Rugsėjo 12-tą iškilmingai prasidėjo pasaulinio karo veteranų 14-ji nacionalė konvencija.

Tūkstančiai legijonierių ir svečių suvažiavo iš įvairių šalies vietų.

Tarp kitų klausimų konvencija svarstys bonų armijos maršavimą į sostinę Washingtoną ir jos likučių išvaikymą. Numatoma, kad konvencija žymia dauguma balsų pasisakys už veteranų bonų išpirkimą, nes daug veteranų randasi labai sunkiose materialėse aplinkybėse.

Veteranai pradžioje apšvilpė, paskui trukšmingai plojo Karo Sekretoriui, kurs savo kalboj tarp ko kito patarė patriotizmą statyt aukščiau už politikas.

Bostono majoras James M. Curley savo kalboj pažymėjo, kad veteranams susirinkus į Washington, D. C., reikalaut, ko jie yra nusipelnę, jie buvo nacijonalėj sostinėj šaudomi, kai šunės.

Buvęs Laivyno Sekretorius E. J. Daniels pasakė, kad veteranams prašant pašalpų jie apšaukiami saumyliais, nepatrijotiškais lobbyjistais, ar komunistais siekiančiais sunaikint laisvės šventoves ar apiplėšt iždą.

Antradienį įvyko legijonierių iškilmingas metinis paradas.

Plačiau apie konvenciją bus kitam Nr.

APIE FARMERIŲ STREIKĄ

Sioux City, Iowa. — Rugsėjo 7-tą 500 farmerių privertė pasitraukt 100 policistų, kurie mėgino praleist pro pikietininkų linijas karavaną, kurs vežė maistą į miesto rinkas. Kai šerifai keturiuose dideliuose trokuose pasuko į streikuojančių farmerių eiles, šie iškėlė vėliavą ir šaukdami, kad čia yra mūsų šalis, pradėjo svaidyt akmenimis ir kitokiais daiktais. Trokų karavanas irgi turėjo sugryšt atgal. Šerifas Rippey pradėjo tyrinėt, kiek teisybės yra tame, būk streikieriai turi dinamito ir gazolino išsprogdinimui trokų, jeigu jie būtų prievarta pervedami per pikietininkų linijas.

KONFERENCIJA KAINŲ SUREGULIAVIMUI

Rugsėjo 9-tą Sioux mieste prasidėjo gubernatorių, farmerių ir rinkos atstovų konferencija krizio pašalinimui ir ūkio produktų kainų sureguliavimui. Į konferenciją atvyko Ira Mitchell iš Oklahoma City, reprezentuojant Oklahoma gubern. Murray; Minnesotos gubern. Floyd B. Olson; North Dakota gubern. George Shafar; Iowa gub. Dan Turner; T. S. Allen, kurs reprezentavo Nebraskos gubernatorių Bryan; L. T. Oldroyd reprezentavo Wyoming; Earl H. Hanefeld iš Columbus reprezentavo Ohio; ir South Dakota gubern. Green.

Prasidėjus konferencijai, pikietininkai ir streikieriai apleido linijas ir susirinko į miestą, kur ties konferencijos rūmais padarė demonstraciją reikalaujant pakėlimo kainų už farmų produktus. Streikieriai sako, kad konferencijai neišpildžius jų reikalavimų, jie sukels daug aršesnį trukšmą.

Nuėmus pikietininkų sargybas, keliais pasipylė karavanai trokų vežančių ūkio produktus į rinkas.

KIETOS ANGLIES PRODUKCIJA ATSKIROMIS APSKRITIMIS

Šiomis dienomis Pennsylvania steito "internal affair" sekretorius Phillip H. Dewey paskelbė statistikas apie 1931 metų kietos anglies produkciją. Iš tų statistikų matyt, kad produkcijos didumu pirmoj vietoj stovi Luzerne apskritis.

Žemiau padėta lentelė parodo, kiek kurioj apskrity samdyta darbininkų, kiek išmokėta algomis, kiek išprodukuota tonų anglies ir jų vertė:

	Darbininkų	Algos	Anglis tonais	Vertė
Carbon	5,859	$8,077,400	2,185,277	$10,674,000
Columbia	647	731,600	291,214	1,536,400
Dauphin	1,778	2,579,000	719,311	3,574,700
Lackawanna	30,874	42,812,400	11,265,510	60,372,200
Luzerne	59,519	74,750,600	22,390,457	121,495,800
Northumberland	11,352	14,682,900	5,719,602	25,733,400
Schuylkill	25,918	35,200,900	12,765,070	58,331,110
Sullivan	620	229,200	76,006	325,500
Susquehanna	840	1,100,700	300,145	1,190,200
Wayne	1,480	718,700	250,683	1,361,600

Nuolatinis "Garso" bendradarbis Plyngius—Pranas Lauraitis rugsėjo 15-tą laivu "Bremen" išvažiavo Lietuvon atlankyti savo gimtąją šalį ir sergančią motiną. Žada važiuot per Prancūziją, apžiūrėt buvusių pasaulinio karo frontų, kur kadaise dalyvavo mūšiuose, ir parašyt įspūdžius. Velinam kuo geriausios kloties!

Rugsėjo 9-tą Prezidentas Hoover paskelbė, kad sumažinimui nedarbo jis instruktavęs kelias vyriausybės šakas paskubint federalę konstrukcijos programą siekiančią apie $200,000,000.00. Šie pinigai daugumoj skiriami upių, uostų, potvynių kontrolės ir viešos statybos projektams vykdinti.

Ispanijos socialistinė vyriausybė rengiasi išdalyt neva liaudžiai jėzuitų turtus $30,000,000 vertės. Tarp tų turtų yra universitetas, kolegijos, muziejai, vienuolynai ir t. p.

Berlinas. — Rugsėjo pradžioje Vokietija turėjo 5,225,000 bedarbių.

Demokratų partijos fonde rugsėjo 1-mą buvo $236,604.00 deficito. Tuo tarpu rinkimų agitacija tik įsijudina.

ST. TAMULAITIS

PASKUTINIS SENOJO DVARO PALIKUONIS

(NOVELĖ)

(Pabaiga)

Nešvilpiniuoja nieko šiandie. Užmiršo ir fleitą ir liūdnus palaidus jos garsus. Ilgai snaudžia palenkęs galvą. Jokymas nepratęs mąstyti ir svajoti, ir niekad tai jam į galvą neateina. Jis jaučia tik tai, kas pats savaime iškyla jo dvasioje, jo sąmonėje.

Kiek pasėdėjęs, iš lėto, vos vos vilkdamas kojas, jis leidžias neva taku į pamemunę.

Sustoja po dideliu šimtamečiu palaukės ąžuolu. Čia jam ūmai iškyla vienas senovės prisiminimas.

Po šiuo ąžuolu per dvaro medžiokles paprastai būdavo pietūs. Sutrimitavus trimitui iš visų pusių rinkdavos šauliai, puikūs ponai, ponios jaunos linksmos panelės. Tarnai bėgiodavo, tiesdavo stalus, kraudavo valgius.

O koks šaulys buvo Jokymas, koks medžiotojas! Šaudavo į žvėrį kartą — ir visuomet užmušdavo.

Rodėsi tąsyk Jokymui, kad dvaras amžinai stovės, kad niekas jo neįstengs suardyti. Ir dabar jis tiki, kad vėl viskas taip yra, kad tai, ką jis šiandie dieną matė — apgaulė, sapnas, klaida.

Jis įsiklauso į dvaro pusę. Bet ten nesigirdi nei šunų lojimo nei kito jokio balso. Ir vėl nusimena Jokymas; taip, tai tikra tiesa, ką jis matė: dvaro nėra.

Senai jau išblėso vakarų ugnys, o jis vis susikuprinęs sėdi po medžiu.

Galop atsistoja. Palaukėm, pagal krūmus, žingsniuoja į dvaro pusę. Po kojomis čirškia žiogai, o laukuose griežia nuobodžią dainą griežlė. Jo galvoje sukas-pinas vaizdai, maišosi seni prisiminimai. Ūmai prieš akis iš pašlaitės ūkų ima kilti balta liekna stovyla. Iš lėto ji plaukia artyn, artyn ir Jokymas gali aiškiai įžiūrėti jos siluetą.

Jokymas sustoja, nustebęs išpiečia akis ir žiūri.

Tai balta graži moteris — gal anų laikų laumė—stovi prieš jį. Jos rūbai balti, skaistūs, ji pati susisupusi rūkų juostomis. Plaukai geltoni, taip kaip jaunystės metuos jo Katriutės kad buvo. Jie dengia jai pečius, krūtinę. Akys gilios ir liūdnos liūdnos. Ant galvos aukso karūna, žibanti, daili.

— Ar tai tu čia, Katriute? — švokščia išskėtęs drebančias rankas Jokymas. — Tu čia gyveni ir vaikščioji!..

Ji tyli ir žiūri savo liūdnomis akimis į jį.

Jokymo barzda dreba, o balti pražilę antakiai truksi ir virpa. Jis vos stovi.

— Kas tu? — vėl kalba dūstančiu balsu Jokymas. — Kas tu, o skaisčioji!?

Jos rūbai sujuda, plaukai ima draikytis ir mato jis, kai jos gražios lūpos ima virpėti:

— Aš... skausmų ir mirties karalaitė, — vos girdis jos balsas. — Atėjau tave aplankyti, Jokymai, bebaigiantį šios žemės kelionę. Pasenai, nusilpai ir visų apleistas ir paniekintas esi. Nenusimink, aš tave paguosiu.

— Karalaite! — meldžia Jokymas. — Aš budelis, aš paniekintas, bet tu man dovanok...

— Nebijok, Jokymai. Tu per daug iškentėjai šios žemės vargų ir pamokinimų, kad tave pasmerkčiau. Gyvenai, Jokymai, ilgą gyvenimą ir ar džiaugies juo? Pasaulis tuščias ir apgaulingas. Visa, ką tu matai, yra apgavystė ir melas. Žmonių veiduos tu matai nuoširdumą, bet jų širdyse gyvena klasta. Kai baigsi šios žemės kelionę, ateik pas mane, aš tave nuvesiu į savo karalystę. Ten nėra skausmų ir vargų, ir mirtis ten nežinoma. Vėl pajusi tu jaunystę, jau amžiną, nesimainančią.

— Karalaite! — meldžia Jokymas vėl. — Pasakyk man, Karalaite, ar ilgai aš dar vaikščiosiu čia. Noriu būti jaunas.

Ji žiūri į jį, šypsos malonia šypsena ir nieko nesako.

— Karalaite! — vos ištaria Jokymas, ir jam iš didelio susijaudinimo stinga kvapo.

Ji toliaus, supas į rūkų juostas ir iš lengvo plaukia virš medžių. Jokymas pakėlęs galvą nori sekti ją, žengia keletą žingsnių, suklumpa ir parvirsta. Jis dar kalba.

— Dar vieną vienintėlį kartą leisk pažvelgti man į tavo akis, karalaite, ir paklausti tavęs...

Viskas išnyko. Vėl griežlė traukia savo dainą, vėl žiogai čirpia žolėse.

Rytą anksti rado kaimo vyrai Jokymą begulintį ir pusiau sušalusį, be klumpių, be kepurės; pagailėję senio budelio, parvežė į dvarą.

* * *

Šiurpų rudenio vakarą ilgai jis klajojo po dvarą. Paskui taku, pro medžių kaminus, jis eina į dvaro šlaito pusę.

Ilgai klausosi medžių ošimo ir vaitojimo. Paskui tyliai atsisėda ant krantelio. Jo veidas visiškai išvargęs, o raukšlės da labiau įsirėžusios pajuodusiame veide. Jis jaučia, kaip kūne sunkiai vaikščioja kraujas, kaip plaka širdis, kuri gal tuoj sustoti.

Žemai panemunėmis spinksi raudonos lempos. Tai garlaivių kelio ženklai. Jos lyg didžio liūdesio akys, pripildančios naktį savo klaikiu paslaptingumu. Nemuno bangos plakas į krantus, skalauja akmenis ir pritaria vėjui. Tolumoje gali įžiūrėti kalnų kontūrus, susipynusius nuo pilkai juodu dangumi.

Jis, tas gyvas lavonas, vis sėdi nunėręs galvą ir kažką niurna.

— Jokymai! — sušunka staiga kažkas pro vėjo ošimą. — Jokymai!

Jokymas krūptelėja ir suka savo išdžiūvusį gyslotą kaklą. Jo akys išsiplečia, o žila barzda sudreba.

— Jokymai, eik čia! — vėl išgirsta jis.

Jis sujuda, lyg nori stotis, bet vėl susmunka.

— Tai vėjas. Tik man taip ausyse, — sako jis abejingai. Perbraukia ranka per veidą ir vėl nusigręžta.

Štai ūmai atsistoja akyse du jo pakarti vyrai. Vienas taip baisiai į jį žiūri, tokia patyčia, pagieža, kad nuolat jam tas veidas neišeina iš galvos.

— Gal jo dūšia, — mąsto jis. — Gal vaidinas. Ką gali žinoti!

Jis pasiremia rankomis keltis, bet vėl pro vėjo švilpimą išgirsta:

— Jokymai!

Jo rankos neklauso ir seni kaulai suglešta. Tik su didelėm pastangom atsikelia. Žengia keletą žingsnių į balsą, apsidairo ir grįžta namo.

Bet štai vėl staiga sustoja.

— Gal tai ponas... Jis mane ieško — žinau. Ir jis vėl eina kojas vilkdamas į balso pusę, mindžiodamas šnekančius rudenio lapus.

Niekur nieko. Girdėt, kaip kriokia upelis, kaip šlama kalno skroblai.

Taip kankinas jis visą naktį, klajoja, gaudo su dvasiom ir vaiduokliais. Jis — tas senojo dvaro vienintėlė gyva dvasia, tas kurs tiek daug jaunystėj iškorė žmonių dabar pats negali numirti.

* * *

Po dviejų dienų rado žvejas Jokymą lauže nebegyvą, sustingusį. Viena ranka ištiesta, o akys plačiai atvertos, lyg ką nepaprastą išvydusios.

Palaidojo jį keli vyrai dvaro šlaite, netoli apžėlusio piliakalnio, tarp svyruojančių beržų.

Ir taip kaip nebuvę Jokymo. Dvaras vis liko toks pat, liūdnas, apleistas, o parko jovarai savo žilom viršūnėm vis taip rūsčiai šiurpiai kalbėjos su vėjais.

* * *

Audringomis rudenio naktimis, kada vėjas dūksta po šlaitus ir kalnus ir atgijusios iš kapų vėlės klajoja nerasdamos sau vietos, ateik čia ir pasiklausyk.

Jokymo dvasia su kitų jo pakaruoklių vėlėmis daužos po rūmus, po griuvėsius ir verkia ir rauda kartu su vėjais.

Tąsyk tik tu suprasi rudenio vakarų paslaptis, tą gilų slėgiantį liūdesį, tą nykų paslaptingumą, o juose — žmogaus buities menkystę ir bedalį likimą.

Galas.

Plytaitis

O LIETUVA!..

O Lietuva! Tave mylėt
Didžiausias mano noras!
Tave, Tėvynę, vis girdėt
Gražiausias mano choras!

Neilgstu aš nei mėlynių
Nei kalnų tolimųjų,
Nes užtenka vien jeigu myliu
Tėvynę tarp gyvųjų!

Tai mano vyno taurė čia!
Tai mano angelų minia!
Tai mano laimė laikinai!
Pateksianti ir amžinai!

Plytaitis

MUZIKA!..

Muzika! Tai stebūklų pasaulis!
Tik pinas, kai poezija kažin kur,
Ir ramina žmogų bile kur!..
Muzika! Tai angelų pasaulis!

Plytaitis

BALTIEJI KAPAI!

Persekiojimai!.. Tai jau gana!
Tai Tau laisvė, Lietuva!
Mindžiota buvai Tu ranka
...Bet svetima... ne sava!
Prakeikti šios gadynės Jos vaikai,
Kuriems priskaitoma tokie darbai!
Ir anksčiau, vėliau tie balti kapai
Kalbės iš širdies jau atvirai
Ir susilauks trimito balso jie baisaus...
Anksčiaus ar vėliaus!

BAISI "OBSERVATION" LAIVO KATASTROFA

39 DARBININKAI ŽUVO, APIE 70 SUŽEISTŲ

New York. — Rugsėjo 9-tą East River upėj, tik 25 pėdų nuo kranto, baisi ekspliozija "Observation" laivą išdraskė į dalis.

Ši nelaimė 39 darbininkams atėmė gyvastis, o apie 70 sužeidė. Kai kurių žuvusių kūnai buvo išmesti į vandenį ir nuėjo ant dugno. Tarp žuvusių yra ir laivo pilotas George Forsythe. Jo sūnus Alexander Forsythe sunkiai sužeistas; jis padėtas ligoninėn ir randasi policijos priežiūroj, kaip tos katastrofos materialis liudininkas.

Sprogimo tyrinėjimą vedė U. S. laivų inspektorius, Komercijos Departamentas, policija ir distrikto gynėjas (district attorney). Laivas paskutinį kartą buvo peržiūrėtas šių metų liepos mėnesį ir atrastas "geroj tvarkoj."

"Observation" laivas buvo 44 metų senumo. Jis vežė apie 200 darbininkų į Rikers salą, kur eina $9,000,000.00 vertės kalėjimo statyba.

Katastrofos vaizdas pasiliko labai baisus. Prasisklaidžius dūmams, 92 pėdų ilgio laivo vietoj matėsi tik išblaškytų žmonių lavonai, su mirtimi kovojantys žmonės ir laivo skeveldros. Vėliau užėję bangos tas skeveldras išnešė ant kranto.

Sužeistieji skubėta surinkt ir nuvešt į ligonines. Žuvusių kūnai sunešta į "ferry" ofisą ir suguldyta greta kits kito. Apžiūrint kišenius ir sulig unijos kortelių greitu laiku išaiškinta kai kurių žuvusių vardai-pavardės. Vėliau kūnai buvo sudėti į pušines skrynias, kurios sustatyta šale viena kitos, arba viena ant kitos. Pašaukti narai griozdė po jūros dugną ieškodami nuskendusių kūnų.

Beveik toj pačioj vietoj 1904 m. liepos 15-tą ir nuskendo laivas "General Slocum." Tada žuvo 1,021 asmuo.

STREIKIERIAI DINAMITUOJA STREIKLAUŽIŲ NAMUS

Athens, Ohio. — Rugsėjo 11-tą ir 12-tą Hocking Valley angliakasių streikas pasižymėjo dideliais neramumais. Naktį išdinamituota Sunday Creek Co. kasyklos naktinio sargo Curt Daugherty namai; taip pat išdinamituota namai Oliver Savage, dirbančio Nr. 6 kasykloj. Savage pranešė policijai, kad negras Green norėjęs jį nušaut, bet jo revolveris neišdegęs.

6 streikieriai apsupo John Hayden namus ir šūviais privertę pasilikt namie nuo išėjimo darban. Hayden dirba Lick Run mainose. Nacijonalė gvardija į streikierius paleido 64 šūvius, bet nei vienas nesužeistas.

LIETUVOS ŽINIOS

Kaune per liepos mėn. policija buvo sulaikiusi 165 asmenis, o protokolų per liepos mėn. surašyta 791, daugiausia už girtavimą ir triukšmo kėlimą.

Jonavos v., Kunigiškių km. gyv. Br. Gužas prisigėrė politūrai vartojamo spirito ir nuo to mirė.

Gali pakilti linų kainos, nes Lietuvos linai pagarsėjo Belgijoj kaipo geresni už kitus užsieninius linus. Sąryšy su tuo jų išvežimas į Belgiją didėja ir gali pakilti nupuolusios kainos.

Paskutiniu laiku šveicarai Lietuvoje nori pirkti 20—50 vagonų kopūstų rauginimui.

Popierio fabrikas Petrašiūnuose pradės veikti lapkričio mėn. Jame dirbs 300 darbininkų. Fabriko pastatymas kaštavo 7 mil. litų.

Kauno miesto savivaldybė prašo krašto apsaugos ministerijos išnuomuoti Alytuje dvi kareivines, į kurias ji perkeltų iš Kauno savivaldybės laikomas prieglaudas.

Statys kakao fabriką

Kai kurie Lietuvos fabrikantai nutarė pastatyti Kaune kakao fabriką.

KLAIPĖDA AUGA

Šiemet Klaipėdoj statyba dar didesnė, negu praeitą vasarą. Įvairiose miesto dalyse statomi dideli mūro namai. Kai kuriose neapgyventose miesto vietose šį pavasarį pravestos gatvės. Vienoj iš naujų gatvių, pavadintoj Sembrickio vardu, jau baigiamos statyti 7 vilos. Paskutinėmis dienomis išvesta nauja gatvė per neseniai žaliavusį lauką ties Kauno aikšte. Toj vietoj taip pat jau statomi keli namai. Nors miestas auga, tačiau butai Klaipėdoj vis dar brangūs ir net jaučiama butų stoka. (E.)

Šiemet į Vilniaus pradines mokyklas turėtų įstoti apie 3000 naujų mokinių, kurie sunku sutalpinti į esamas mokyklas. Tuo tarpu lenkai "Ryto" draugijai Vilniuje neduoda leidimo steigti naujų lietuvių mokyklų.

Vilniuje liepos mėn. užsidarė dėl bankroto 17 krautuvių ir 14 dirbtuvių.

Švenčionėliuose (Švenčionių apskr.) atidaryta nauja lietuvių skaitykla, kuri bus visos parapijos svarbus kultūros židinys.

Lietuviai katalikai padavė Arkivyskupui prašymą, kad Aušros Vartų koplyčioje lotyniškas parašas nebūtų pakeistas lenkišku.

Aglinėj, 6 kilom. į vakarus nuo Punsko, prie pat demarkacinės linijos, yra milžiniškas 60 80 metrų aukščio piliakalnis. Tačiau apie jį niekas ligi šiol nieko nežino. Aišku, kad ten būta senovėj lietuvių kunigaikščių įstiprintos vietos ar pilys. Piliakalnio viršūnėje yra apvalus įdubimas.

Vilniuje maisto produktai nors ir nebrangsta, bet žmonės neturi už ką jų pirkti. Lenkų laikraščiai praneša, kad kasdien randama mieste badu mirštančius žmones. Pereitą savaitę net keli tokie nelaimingieji buvo rasti.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to—$750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESTYS

Amžis metai	1 Lp. $150	2 Lp. $250	3 Lp. $500	4 Lp. $750	5 Lp. $1,000	6 Lp. $2,000	7 Lp. $3,000
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.65
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.75
19	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	2.85
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.90
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	3.00
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	3.05
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.15
24	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.20
25	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	3.30
26	.22	.34	.64	.92	1.19	2.30	3.40
27	.23	.35	.66	.95	1.23	2.35	3.50
28	.24	.36	.68	.98	1.27	2.40	3.60
29	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.75
30	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.90
31	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	4.05
32	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	4.20
33	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	4.35
34	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	4.50
35	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	4.65
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	4.80
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	4.95
38	.32	.46	.90	1.35	1.80	3.45	5.15
39	.33	.47	.94	1.41	1.87	3.60	5.35
40	.34	.49	.98	1.47	1.95	3.75	5.60
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	5.85
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	6.05
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	6.30
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.85	6.50
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	6.75
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43		
47	.41	.63	1.26	1.89	2.51		
48	.42	.65	1.30	1.95	2.59		
49	.43	.67	1.34	2.02	2.68		
50	.45	.70	1.39	2.09	2.78		

PAŠALPOS MOKESTYS

Savaitinė pašalp.	$3.00	$6.00	$9.00	$12.00	$18.00
Mokestis mėnes.	.25	.50	.75	1.00	1.50

ĮSIRAŠYMO MOKESTYS
Nuo 16 iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 iki 36 metų amžiaus $8.00
Nuo 37 iki 45 metų amžiaus $4.00
Nuo 46 iki 50 metų amžiaus $5.00
Įstojant kartu Apdraudon ir Pašalpon moka $1.00 viršaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDĄ.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, dėl to leidžia organą "Garsą," tekia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

NAUJI LIETUVIŠKI DYVAI

Neseniai tarp kitų lietuviškų "gaminių" pasirodė kino artistų "gamykla." Šiomis dienomis kauniečių dėmesį atkreipė lietuviškas cirkas, prieš kiek laiko gimęs Marijampolėj, išvažinėjęs visoj Lietuvoj ir dabar debiutavęs Vytauto kalne. Cirkas, pasivadinęs "Fox," suorganizuotas M. Marčiukaičio, marijampoliečio, dar neatsitarnavusio kariuomenėj vyruko. Iš pradžių tai buvo tik paprastų miklių triukų darymas, o paskui pereita prie rimtų cirko numerių. Dauguma pasiruošimo darbų, repeticijų buvo atliekama paprastame kaimo kluone. Be Marčiukaičio, kuris pradžioje cirkui vadovavo, buvo dar keli vyrukai. Dabar yra 5 asmens: Marčiukaitis, Deltuva, Galvičius, Žebrauskas (marijampoliečiai) ir Ravickas (kaunietis). Kelių jaunuolių svajonė virto realybe. Mačiusieji šiomis dienomis cirką "Fox" Kaune gali konstatuoti, kad užuomazga tikrai graži. Ypač puikiai pasirodė su nė kiek nesiskiriančiais nuo užsienio cirkų debiutavusių Lietuvoje akrobatikos numeriais: servantų grupė, šokimas pro rėmus prismaigytus peilių, vaikščiojimas, stovėjimas viena koja ir kiti numeriai ant vielos, žmogus varlė, veiksmai ant trapecijos ir kiti. Cirku publika buvo gana susidomėjusi ir pavojingesnių numerių metu laikėsi ramutėliai, o pasibaigus smarkiai plojo.

Cirkas dar jaunas, apie jo ateitį sunku ką nors daug pranašauti, bet džiugu matant gražią pradžią. Jauni vyrukai, bet išsimiklinę jau stebėtinai gerokai: pav. "žmogus—varlė" — užsideda kojas už kaklo ir vaikščioja, šokinėja ir dirba įvairius numerius rankomis, arba įvairūs pasišokėjus apsisukimai ore, ant trapecijos kojomis pasikabinęs dantyse laiko du akrobatus bedirbančius įvairius triukus.

Pradžia graži, reikia tik, kad šiuo cirku kas nors susidomėtų, kad būtų įvertinta tų jaunų vyrukų gal juokais pradėtas darbas ir bandymai, gimę Marijampolėje, tada gal apsieitumėm ir be "Konrado" bei kit. užsienio akrobatų, kurie tik litus iš Lietuvos veža. *"R."*

NAUJI RAŠTAI

"PAVASARIS," iliustruotas katalikiško jaunimo laikraštis. Nr. 13-14, išleistas "Pavasario" Sąjungos 20 metų gyvavimo jubiliejui paminėti. Kaunas, Lietuva.

Šis "Pavasario" numeris pažymėtinai įvairus, turiningas.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8-th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliučis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. Vladas Palupis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Kazys Krušinskas, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Juozas Venslauskas, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
2. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. Jonas Vieraitis, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Leonardas Šimutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. Gen. Miliauskaitė, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. V. Mardosa, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Simanas Cibulskis, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. K. Vencius, 90-a Lawrence Street, Lawrence, Mass.
3. Tamas Šeimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĘ IR PERSIKĖLĘ AUKŠTESNIUOSE APSAUGOS IR PAŠALPOS SKYRIUOSE RUGP. MĖN. 1932 M.

17 kp.	Vičius Bronislovas	N. 16	$500.	iš v. sk.
20 "	Balnionis Anton	N. 20	500.	
28 "	Brunza Leonardas	N. 16	1000.	iš v. sk.
30 "	Kazlauskas Jonas	N. 16	500.	iš v. sk.
67 "	Norvilaitė Marijona	S. 20	1000.	kovo '32 m.
77 "	Kazokas Stasys	N. 17	500.	iš v. sk.
82 "	Švedas Virginia	N. 16	1000.	
90 "	Navickas Antanas	N. 24	1000.	$6.00
90 "	Navickienė Magdė	N. 21	500.	
92 "	Radaišiūtė Juzė	N. 16	500.	iš v. sk.
97 "	Kun. Vembrė, S. J.	N. 33	1000.	12.00
155 "	Platakiūtė Stanislova	N. 16	1000.	6.00 iš v. sk.
270 "	Petrikonis Vladas	N. 29	1000.	9.00
271 "	Statkūnas Bonifacas	N. 37	500.	12.00 Vas. '32 m.
270 "	Rakauskienė Bronė	S. 34	500.	12.00 Birž. '32

VAIKŲ SKYRIAUS

233 " Poderiūtė Alena.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 1 val. po pietų parapijinėj salėj.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salėj. Visi nariai maloniekite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną šv. Petro ir Povilo par. salėj. 2 val. po pietų.

NEW PHILA., PA. — 51-os kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuojaus po sumos bažnytinėj salėj.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 2 val. po pietų A. Nutautčio salėj.

EXETER BORO, Pa.—57 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 2 val. po pietų. Griškonio name.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 1 val. p. p. lietuvių par. svetainėj (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69t-os kuopos susirinkimas įvyksta 3-čią nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų pas kuopos raštininką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa. — 92 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną Aušros Vartų par. salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. 114 — kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną bažnytinėj salėj, tuojaus po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną pas Jurgį Janulį, 329 W. Union St.

ST CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną bažnytinėj salėje, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 1 val. po piet, lietuvių klūbo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

Piknykas pasisekė.

Rugpiūčio 28 LRKSA. 222-41 kp. ir Šv. Petronelės moterų ir merginų dr-ja Maironio parke surengė gražų išvažiavimą, kuris pavyko kuo puikiausia. Publikos gana skaitlingai atsilankė. Tuomi minėtos draugijos turėjo gražaus uždarbio ir abiejų dr-jų rengimo komisija taria nuoširdų ačiū visiems Worcesterio ir iš kitų miestų suvažiavusiems, kurių galima buvo matyt net iš tolimų valstijų, kaip tai Ill., N. Y., Conn., net iš Californijos ir iš Pa. Nuoširdžią padėką tariam vietinių šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų klebonams už gražų garsinimą, kas pritraukė daugumą parapijonų. Dėkojam gerb. "Garso" redakcijai ir "Amerikoj Lietuviui" (vietiniam laikraščiui) už draugišką atsižiūrėjimą ir nuolatinį garsinimą. Nuoširdžią padėką reiškiam mūsų draugijų aukotojams, kurių buvo gana daugelis. Dėkojam visiems darbininkams, nes jie dėjo spėkas ir nuoširdžiai pasišventė. Jų darbo vaisiai geri.

Bendras Rengimo Komitetas

CLEVELAND, OHIO

Iš 50 kp. darbuotės

Rugsėjo 1-mą įvyko susirinkimas. Labai mažai narių atsilankė. Gal būt, priežastis, kad pasitaikė mėnesio 1-mą dieną.

Ligonių šiuo laiku mažai randasi.

Nors sunkūs laikai, bedarbė, bet mūsų kuopa rengia Card Party ir šokį lietuvių svetainėj rugsėjo 17-tą. Komisija svarsto kokiu būdu galėtų atsilankyti visi į šį trukšmingą vakarą, tai sumažino įžangą. Bus subatos vakaras, žmonės turės kur sueit praleist laiką, apsisukt, na, ir pamiršt savo kasdieninius vargus. Bus dovanų, veltui kava ir užkandis.

50 kp. visuomet pasižymi savo parengimais. Užtikrinam, kad ir šį kartą būsit visi patenkinti. Nepraleiskit progos. *Komisija*

"MOTINĖLĖ"

(Fed. Infor. Biuras)

Draugija po vardu: "The Lithuanian Educational Society of Motinėlė" ėmė savo pradžią nuo to laiko, kaip penki įžymūs veikėjai kunigai J. Žilinskis, M. Šedvydis, A. Kaupas, A. Milukas ir J. Kaulakis legalizavo ją sulig Pennsylvanijos valst. teisių, Wilkes-Barre, kovo 11, 1901 metuose. Tikslas šios organizacijos — šelpti talentingą jaunuomenę, nepajėgiančią savo ištekliu aukštesnį mokslą eiti, ir tokiu būdu kaip pačiai Bažnyčiai, taip ir mūsų tautai gaminti šviesuomenę.

Įvairūs skyriai į narių eiles traukė dvasiškius ir pasauliečius. Ilgainiui vien tik kunigai ir baigę mokslus stipendijantai buvo jos nariais.

Sumanus įkurėjų planas lėmė "Motinėlei" šviesią ateitį. Jos kapitalas (tai organizacijos gyvybės pulsas) skirstomas į geležinį ir einamąjį. Pirmasis nejudomas ir dėl to jau 1920 metais skaitomas virš 3-jų tūkstančių dol. Vis tai aukos, narių įstojimų mokesčiai, palikimai nuošimčių priaugis etc. Pastarasis susidaro iš narių metinių duoklių ir aplikantams skiriamas metiniuose narių suvažiavimuose. Jei prie to pridursime a. a. kun. A. Kaupo, M. Šedvydžio ir A. Kodžio palikimus, galima sau vaizduotis "Motinėlę" turtingą ir galingą. Bet, nelaimei, ne visi palikimai esti gilt-edged. Sulig kun. Kaulakio pranešimo, nuo kun. Šedvydžio paliktų ($3,000) "Motinėlė" negavusi nė cento.

Nors didelė "Motinėlei" parama būt buvusi nuo tokių užrašų, vienok visa jos stiprybė ir gyvumas priklauso nuo narių skaitlingumo, jų susidomėjimo ir sušelptųjų kadaise aplikantų, dabar-gi pasiturinčių žmonių dėkingumo.

Jei kuri organizacija grynai idejinė, tai "Motinėlė" stovi pirmoje eilėje. Nariai I skyriaus mokėdami $12.00 metams (dabar tiktai $5.00, nežinia kieno sumanymu) jautėsi ranką tiesią jaunuomenei, mokslo trokštančiai, pasitikėdami, jog užbaigusi mokslą taps jos veikliais nariais, skolą grąžins ir kitaip sulig savo išgalių atsiteis. Neminint "Motinėlės" sušelptųjų eilę (žiūr. "Žvaigždė" No. 3, 1932) Lietuvoje, yra gausus būrelis ir čia gyvenančiųjų, kuriems jau laikas būtų atsilyginti ir tuo pačiu kitus sušelpti.

Dabartinę "Motinėlės" valdybą sudaro šie: kun. M. A. Pankus, pirmininkas, 443 Park Ave., Bridgeport, Conn.; kun. F. M. Juras, raštininkas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.; kun. J. J. Ambotas, iždininkas, 52 Capitol Ave., Hartford, Conn.

ALKOLIKŲ GLOBA IR GYDYMAS

Daugiausia alkolikų globojimu rūpinasi Šveicarijoj. Ten Ciuriche, Lucernoj ir kituose miestuose yra specialios alkolikams ligoninės—gydyklos, kur per vienus metus pagydoma net ir dideli girtuokliai.

Šių metų rugsėjo mėnesį Luganoj Šveicarijos Krikščioniškosios Meilės D-ja (Caritas) rengia net specialius kursus planingam alkolikų globojimui.

Po Šveicarijos, alkolikais dar daug rūpinamasi Austrijoj (ypač Aukštojoj Austrijoj), taip pat Vokietijoj. Austrijoj alkolikų globojimą plačiai varo Tėvas Elpidijas

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuojaus po sumos, bažnytinėj salėj, 3901 Fir St.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 2 val. po pietų, pobažnytinėj salėj.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 2 val. po pietų pil. Pr. Lamsargio svetainėj, 15 Chestnut St. Visi nariai teiksitės sueiti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną parapijos svetainėj tuoj po pamaldų

WARIOR RUN, Pa.—238 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną Kampas Front ir Hanover Sts. Suaugę ir jaunamečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 3-čią val. po pietų, pas M. Rusecką, Wyoming Ave., Wyoming Pa.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salėj.

BLISSVILLE, L. I., N. Y. — 277 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 kp. susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną Simano Stoškūno namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną 47 High St. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną tuoj po sumos pobažnytiniam kambaryje.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 18 dieną Visi nariai dalyvaukit.

A. A. MUZIKAS-KOMPOZITORIUS JONAS ŽEMAITIS

Š. m. "Garso" Nr. 35-tame visuomenei paskelbta liūdna žinia, kad rugpiūčio 26-tą Shenandoah, Pa., mirė vienas seniausių Susivienymo narių ir lietuvių vargoninkų Jonas Žemaitis.

Velionis paliko muzikos kūrinių, kurių kai kurie yra verti gražaus pažymėjimo.

Žinomas rašytojas Morkus a. a. J. Žemaitį, kaip muziką-kompozitorį, šiaip įvertina: [illegible]

"Ne taip labai senai koruj va karėlį berengiant, kad išvengu nereikalingų ginčų, be kurių tokiame atsitikime veik negalima apsieiti, patariu dainoriams atsinešti muziką, kokią kas turi. Visai netikėtai veik visi atsineša net po kelias Žemaičio kompozicijas.

Tai man labai netikėtai pasitaikė. Todėl gi tuojau pradedu teirautis, dėl ko jaunimui Žemaičio muzika taip labai patinka.

Kai matai ir su manim atsitiko taip, kaip ir su Goldsmitho vėpla. Goldsmitho vėpla nuėjo bažnyčion pasityčioti iš tų, ką meldžias. Bet gi pamatęs, kaip gražiai ir ištikimai visi meldžias, kai matai ir jis pat su jais melstiesi suklumpa. Tik taip pasitaikė ir su manimi. Pradėjau klausinėti Žemaičio kompozicijų ne iš meilės, o tik iš skystožingeidumo. Bet gi neužilgo palikau ir aš uoliausiu jo muzikos mėgėju. Ir tai laikau už garbę viešai savo išpažintį atlikti.

Šiandien Žemaitis mano širdyje užima neprastesnę vietą už kitus mūsų kompozitorius. Norėčiau ir kitų, o ypač jaunimo širdyse, tam garbingam seneliui kuo daugiausiai vietos padaryti.

Jo dainelės taip mane sukurstė, kad pasirengiau net asmenia jį atlankyti, ką ir padariau.

A. J. Žemaitis vargoninkavo lietuvių bažnyčioje Shenandoah Pa. Tipiškas lietuvis! Be jokių pasididžiavimų. O nusižeminimas, mandagumas, kuklumas veik begalinis.

O bet gi Žemaitis Amerikos lietuvių atmintyje užsiliks ilgiau, negu kai kam rodos. Tai vienatinis ir pirmas kompozitorius, ką antrais leidiniais pasigirti gali. Jei imsim domėn tai, kad liaudis yra didžiausis kritikas, Žemaičio vardas ir garbė da aukščiau iškyla.

Tikrai Žemaičio muzikon žvelgus, nieko tokio ypatingo ieškoti neapsimokėtų. Kai kurie dalykai ir dalykėliai taip aiškūs, kad, norint kritikos, iškritikuotai taip, kad nei ženklo jo muzikos neliktų.

Daugiausiai sudėstyta vienam ar dviem balsam. Ir da kaip ypatingai! Vietoje, kad prie dešinės rankos gaidų ir lyriką pridėti ir taip kompoziciją palengvinti, da kartą tos pačios gaidos kartojama ir tik šiuo kart ir tekstas pridedama. Taip daryti rodos, jokio reikalo nebūtų. Kam? Daugiau, negu reikia, sudarkoma popieros, lėiko ir formos. Gi mokiniui kompozicija darosi kur kas sunkesnė. Imant domėn da ir tai, kad jo kompozicijos daugiausiai liaudžiai taikomos, da geriau išcitų, jei tų nereikalingumų būt vengta.

Labai gailu, kad Žemaitis nei vienai savo dainelei atatinkamo pianu palydėjimo neparūpino. O juk labai labai pageidautina. Imkim tokią dainelę, kai ve "Vilniaus Kalneliai," arba "Pas Motinėlę." Duok šiom dainelėm tam tyčia pritarimą, o turėsi neparastos grožės dalyką. Žemaitis, rodos, it tyčia kaip tik priešingai daro. Pradeda darbą kuo gražiausiai, o paskui be jokio reikalo baigia nei šiaip nei taip.

Bet, tai vis mažmožiai. Geriausio pasiseckimo kompozitoriuose, klaidų, kiek nori; nieko įstabaus, jei ir Žemaičio kuriniuose jų netrūksta. Ne kartą manyti noris, o gal visas Žemaičio pasisekimas tik tame ir glūdi, kad jo kompozicijos, muzikos keliu, klaidos tik nirši. Gal atėmus klaidas ir išprosinus formą, atimtai ir patį jų pasisekimą. Kai kitos, taip jos paliktų galutinai ne liaudies maistu ir duona, o tik kelių ir apsukresnių individų žaislu.

Praktikos akimis Žemaičio kompozicijosna žiūrint, netyčiomis galvoje mintis kyla: — į ką jau panėšėtų mūsų muzika nūnai, jei Žemaitis būt pradėjęs rašinėti trisdešimt metų atgal? Šiandien, be abejonės, mes jau turėtum ne tik daugiau geresnės muzikos, bet ir visą eilę gabesnių dainininkų ir muzikantų. Tai aišku. Kas turi liaudį, tur ir čielą tautą. Jeigu dabar, kuo net lietuviuose tėvyniškuma jau įžymiai nusekęs, o Žemaitis pataiko juos taip sekminga prie save prisistumti, tai ka būt išėję kitados, kada lietuvis vien tik apie Lietuvą sapnavo ir vien jos meile mito ir gyveno?

Senesnių žmonių norima išsilenkti. Kadangi, mat, jų idėjos ir norai toli užpakalyje esti atsilikę. Gi Žemaičio idėjos, norai ir tikslas yra taip jauni, kaip pavasario žiedai ar kūdikio ašaros. Jų ne tik kad niekas nesilenkia, bet priešingai visi prie jų riščia šokuoja.

Iš savo pusės patarčiau jaunimui ir da daugiau Žemaičio kompozicijomis susidomėti ir pamylėti."

MIESTŲ VALDŽIOS JUNG. VALSTYBĖSE

Daugely valstijų, miestai turi teisę nutarti, kaip save valdyti. Kur nesiranda toks vietinis valdymas, tai valstijos legislatūra sudaro teises, kurios valdo miestą. Nors Jung. Valstybėse randasi visokių vietinių (miestų) valdžių, bet yra vienas paprastas planas sulig kurio visi miestai valdomi. Kiekvienas miestas turi miesto tarybą (city council), arba aldermanų komisiją (board of alderman), arba komisiją, kuri padaro miesto įstaigas. Miestai padalinti dalimis, iš kur vienas arba daugiaus councilmenų yra renkama.

Miesto taryba nutaria, kiek turi būti taksavimu pinigų surinkta ir tikslą tiems pinigams; duoda prievoles gatvekarių kompanijoms ir kitoms viešoms naudingoms korporacijoms; padaro įstatus gatvių vartojimui, sodams, dirbtuvėms, teatrams ir namams, ir tvarko dalykus, kurie pavojingi gyvasčiai ir sveikatai.

Majoras yra miesto galva. Mūsų didžiuose miestuose majoras paskiria pats daugumą miesto valdininkų, ir tt., policijos, ugnies, gatvių valymo, sodų ir kitų departamentų komisijonierius. Majoras atsako už reikalų vedimą.

Kiekvienas miestas turi policijos teisėją. Jis nubaudžia asmenis už girtuoklystę, langų daužymą, už menkas vagystes, netvarkų āpsiėjimą ir tt.

Už didesnius prasižengimus policija laiko kalėjime tol, kol aukštesnis teismas galės teisti.

Be policijos teismų gali būti vienas ar daugiaus aukštesnių kriminališkų teismų, kur būna bylos už didesnius prasižengimus.

Yra mažesni civiliški teismai išpręsti privačių asmenų bylas ir aukštesni teismai didesniems prasižengimams.

Majoras paskiria, arba žmonės išrenka, kriminališkų teismų teisėjus, ypatingai policijos teismų. Pastaraisiais laikais įsteigta daugelis specialių teismų. Didesniuose miestuose atsiranda jaunųjų arba "vaikų" (juvenile) teismai, kur teisiami vaikai; atsirado naminių santykių (domestic relations) teismai, kur išklausomos vedusių bėdos ir nakviniai teismai, kur teisiami nakviniai prasikaltėliai.

Nesenai įvesta daug permainų miesto valdyme. 1900 metais po baisaus tvano Galveston, Texas, įsteigtas naujas valdynas. Visa miesto valdžia perėjo į kelių vyrų rankas, kad žmonės žinotų, kame kaltė dalykams netvarkiai einant.

Kitas būdas valdyti miestą, tai "miesto direktorių" planu. Komisija pasilieka, bet darbas (vykdymas) pavedamas miesto direktoriui, kuris išrenkamas komisijos arba tarybos (council) ir autorizuojamas vesti visus miesto reikalus. Jis turi teisę paskirti kitus žemesnius aficierius. Tas planas priimtas suvirš 150 miestų ir miestelių. *FLIS.*

DIDŽIOJOJ BRITANIJOJ MAŽĖJA GIRTAVIMAS

Praeitais 1931 m. alkolinių gėrimų buvo sunaudota 44,000 galionų (galionas — 4,5 litr.) arba 198,000,000 litrų, tai yra tik 48 nuoš. to, kas buvo sunaudojama prieš karą. Iš pažymėto skaičiaus alui tenka 78 nuoš., degtinei 14 nuoš., vynui 5,5 nuoš. ir sunkoms (bealkoliniams gėrimams) 2,5 nuoš. D. Britanijos aluje yra 4,5 alkolio, o vyne 18 nuoš.

Tuo būdu D. Britanija alkoliniams gėrimams išleido 1931 m. 259,400,000 svarų; kiekvienam žmogui tenka apie 41 litas; 1930 met. kiekvienam žmogui parėjo apie 50 litų. 43,75 alkoliniams gėrimams išleistų sumų tenka valstybės iždui, būtent, 1931 met. 113,850,000 svarų, 1930 met. buvo 119,500,000 svarų. Šitoks alkolinių gėrimų vartojimo sumažėjimas prasidėjo nuo didžiojo karo. Paskutiniais 1931 met. žymiai pamažino girtavimą ir didelis bedarbių skaičius — 2,000,000.

L. K. Blaivybės D-ja

Veliuonos vals. Pr. Morkaus karvė atvedė veršį su dviem snukiais, keturiom akim ir 4 lūpom.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės	$1.50
LRKSA moteriškos spilkutės	1.00
LRKSA vyriškos spilkos...	1.50
LRKSA vyriškos spilkos...	1.00
LRKSA žiedai 10 karatų...	7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

ADAM MICKIEWICZ AND LITHUANIA

By Kazys Vincentas

PART THREE

In writing this series of articles, it was not my purpose to present a biography of Mickiewicz, but rather a discourse upon Mickiewicz as a Lithuanian, in opposing contrast to the unjust claims of Polish writers that he was a Pole. Using as a basis a review of Miss Gardner's book, certain passages have been selected for purposes of illustrating strong and undeniable facts, hidden under contradicting sway of Polish impulse, which prove with weighty evidence of Mickiewicz's loyalty to, and love of, Lithuania. These passages are comprised of monumental phases of his life and brief summaries of his poems with commentaries.

Passing over quickly Mickiewicz's fight for Lithuania's freedom, for which he was imprisoned and exiled from Lithuania by the Russian government, we pause to read a bit of the translation of his "The Steppes of Akerman." This poem was included in a cycle, eighteen in number, called *The Crimean Sonnets*, which was written during his tour of the Crimea at the time of his exile. In "The Steppes of Akerman" we hear "the sorrow of his exile, that torture of Miczkiewicz's whole life," expressed in part in the lines:

"Where the snake with its slippery breast lightly brushed a plant. In such a hush so eagerly I strain my ears that I might hear a voice from Lithuania... Let us rise, no one calls."

Konrad Wallenrod was published in 1828. This is "preeminently the song of Mickiewicz's bondage," which he "cast... under the shape of the long struggle, so dear to the Lithuanian memory, between the Teutonic Knights and the wild children of Lithuania, clad in bearskins, armed with bows and javelins, courageous and undaunted as the wild beasts of their own primeval forests." The hero of this epic is Konrad Wallenrod, a mysterious stranger among the military monks. His origin is unknown by anyone save Halban, his confidential friend. Konrad's actions and emotions are equally secretive "but his feats of arms in the wars carried on by the knights, and his prowess in the tournamens, are famous; and he is elected as the Grand Master of the Order."

As the leader of the knights, Konrad does not battle the Lithuanians and lets them "harry unmolested the neighbourhood of their once dreaded foe." A feast is held by the knights and "a Lithuanian minstrel — in reality, Halban in disguise — enters and sings in mournful strain the tale of a Lithuanian boy who, brought up in German captivity, escapes to his own people; and, later, tearing from his heart the love of a bride, home, friends, returns in disguise to the land of his hatred to work for his country's salvation." The captive of Halban's song meets a Lithuanian minstrel who tells him that he is a slave and that "the only weapon of a slave is treachery." After learning the art of war from the Knights, he escapes a second time to his country, only to leave it to fight the knights."

Soon after the banquet, "Konrad leads the knights into the fastness of Lithuania" from where no word is heard of the confident knights until a small band of wounded knights return after escaping from the Lithuanians and denounce Konrad Wallenrod as a betrayer. "He is condemned to death by the Order, but he frustrates the penalty by drinking poison." So ends the dramatic epic *Konrad Wallenrod* with its great moral question and Mickiewicz's own song of exile.

His period of exile being over, Mickiewicz leaves Odessa for visits to Berlin, Weimar (where he visited Goethe), Paris and Rome. In Rome he stayed for two years and at one time compared the Eternal City as "the one place in the world he knew best after the two Lithuanian towns he had lived as a boy." Nothing was recorded by Mickiewicz of his visit to Rome except a few album verses, although it is generally thought that "it was Rome that inspired Mickiewicz to write the third part of *The Ancestors*."

To be continued

DEDANT ČIELUS OBUOLIUS Į DĖŽES

Reikia nuplauti obuolius, kurie neperdaug minkšti. Paskui išimti "širdis" (nulupti galima jei bus tuojaus vartojami). Įdėti juos į verdantį vandenį ir palaikyti dvi minuti. Išėmus su dėti į šaltą vandenį. Paskui su dėti juos į stiklines bonkas arba blešines ir ant jų užpilti karšto sirupo, kuris padaromas virinant 2¼ svarus cukraus ir 5¼ kvortas vandens. Paskui liuosai uždėjus danktelius, įdėti bonkas į verdantį vandenį ir virinti apie 20 minutų. Juos išėmus reikia gerai užsukti dangtelius, apversti ir atvėsus suvynioti į popierą ir padėti. Kaip ilgai reikia virinti tegalima spręsti tiktai nuo vaisiaus prinokimo ir žiūrėti, kad nepermainytų spalvos ir nesuminkštėtų.

Kietus ir rūkščius obuolius galima nulupti, išimti "širdis" ir išvirti taip, kaip aukščiau pažymėta. Obuoliai čieli suvirinti gali būti visaip valgomi.

Ant pusryčių su pienu ir cukrum; iškepti obuoliai, su kepta paršiena—galima obuolius kepti taukuose, kur paršiena kepė ir t. t. Sirupą virtų obuolių galima sunaudoti darant gėrimą.

FLIS.

KIEK ŠKĖRAI PADARO NUOSTOLIŲ

Škėrų antplūdis vakarų Azijoj ir Afrikoj kasmet padaro milžiniškų nuostolių. Anglų komisijos kovai su škėrais žiniomis, per paskutinius 5 metus vakarų Azijoj ir Afrikoj škėrų padaryti nuostoliai siekia 265 milijonų litų. Čia skaityti ne vien škėrų padarytĭ nuostoliai, bet ir išlaidos kovai su tais baisiais kenkėjais.

Be to, nereikia pamiršti, kad škėrai atsilanko taip pat ir pietų Europos kraštuose, kur padaro daug nuostolių.

ŠVEICARIJOJ RŪPINASI ALKOHOLIKAIS

Katalikų abstinentų draugija Ciuriche turi alkolikų gydyklą. Per 20 metų joje gydėsi 4800 girtuoklių, iš kurių 15,4% buvo moterys. Gydymas tęsiasi vienus metus. 61% išbuvusių metus gydykloj išeina visai sveiki, darbštūs ir visuomenei naudingi. O iš tų, kurie gydykloj išbūva tik pusę metų ir mažiau vis dėlto 31% išeina visai sveikų. Iš viso, Šveicarijoj labai daug rūpinamasi alkolikų gydymu ir globojimu.

Argentinos pietuose — Patagonijoj gyvena gausus lietuvių būrys. Sarmiente yra 34 lietuviai ūkininkai, kurių didžiausius plotus žemės turi J. Šlapelis. Jis turi 40,000 ha žemės ir apie 10-000 avių. Kiti kiek mažesni ūkininkai.

KAIP APSEITI PRIE STALO

Ne tik senesni, bet daug ir jaunesniųjų nežino ir nemoka valgydami apseiti prie stalo.

Negražu, jeigu namie nepaiso, kaip jie valgo, bet da negražiau, jeigu svečiuose arba gražioj restauracijoj nemoka prie stalo apsėjimo.

Yra daug sykių pasitaikę, kuomet įsivedi panelę, gražiai apsirengusią į restauraciją ir turi, taip sakant, "ant jos akį." O kuomet pamatai, kaip ji nemoka prie stalo apseiti, tai visas "apetitas" praeina.

Nepersėniai įsivedžiau vieną panelę į restauraciją; pradedam valgyti. Žiūriu į ją ir raustu, nežinau nei ką daryti. Pasakysiu ką, tai įsižeis, o tokia jau "sportas."

Pirmiausiai pradėjo su peiliais ir šaukštais žaisti ir skambinti Atneša sriubą. Ji prisilaužo į ją trekių ir kad jau pradės srėbti visu balsu, rodosi, kačių muzika. Atneša mėsą. Pradėjo su pirštais graibytis apie mėsą. Vienoj rankoj laiko šakutę, kitoj peilį ir duoną. Atsipiovus mėsos, atsikanda duonos laikydama peilį toj pačioj rankoj ir nuo peilio valgo — bulves ir kitokias daržoves. Geriant kavą, išmaišius cukrų, šaukštuką neišimė, bet apkabinus pirštais laikė puodely, pakol išgėrė.

Įėjus į restauraciją su kita, ji nėgo daug kalbėti. Atsipiovus ėmotą mėsos nešdama prie burnos, kad jau kalba, tai kalba. Ta nėsa nuo šakutės tėkšt į torielką, kurioj buvo vadinama "gravy" ir apteškia jai keliose vietose naują gražią suknią (dresę).

Tas pats yra ir su vaikinais. Valgant sriubą šliurpimas neapsakomas. O jeigu yra keli prie stalo, rodosi, nenori vienas kitam pasiduoti. Kuomet tepa duoną su sviestu, tai peilio nepadeda, bet šaukštą ir peilį laiko toj pačioj rankoj, o valgant mėsą ima su šakute kaire ranka, o daržoves valgo nuo peilio.

Kuomet patarnautojas atneša vandens nusimazgojimui pirštų, tai jie arba jos, vietoj nusimazgoję pirštus, į tą vandenį primėto cigaretų galų ir duonos šmotų. Arba vietoj paprašius "ash tray," tai cigaretų galus ar pelenus deda į cukernyčios viršų.

Jeigu žmogus turi šiek tiek nuovokos, kaip valgant apseiti, o papuoles į tokią "kompaniją," kurie nemoka, tai tik rausti, kuomet matai kaip kiti žmonės pašones vienas kitam bado ir juokiasi iš tos "kompanijos."

Yra daug atsitikimų, kad merginos ar vaikinai papuola tarp amerikonų. Na, ir pradeda girtis iš kokios turtingos šeimynos paeina, užsigina savo tautos.

Pasitaiko jiems su tais amerikonais sykiu valgyti. Jie tuoj pamato iš kokios šeimynos jūs paeinat, nes nemokate peilio nei šakutės taisyklingai į rankas paimti.

Iš jūsų apsėjimo, iš jūsų kalbos tuoj supranta, kad jūs esate "foreigners."

Čia paduosiu keliatą nurodymų, kurių restauracijoj ar svečiuose reikalinga prisilaikyti.

Eidamas su mergina ar savo žmona į restauraciją ar kur kitur neik pats pirma, o leisk moteriškę. Keliatą sykių yra pasitaikę matyti, kad į restauraciją ar kur kitur vyras pirma įmaršuoja, o moterys paskui.

Nepradėk valgyti nenusimazgojęs rankų, nes važiuojant automobilium nuo rato greičiausia sudulksta.

Prieš gersiant vandenį nusišluostyk lūpas serveta (napkin). Negražu, jei taukuota žymė palieka ant stiklo.

Nežaisk su peiliais ir šaukštais laukiant atnešant valgį. Lai jie būna sudėti, kol reiks valgyti.

Niekuomet nešluostyk peilių ar šaukštų su serveta (napkin) savo namuose ar būdamas svečiuose. Tai yra didžiausias įžeidimas šeimininkės. Taip elgdamies metate nuožiūrą, kad ji nešvari. Tik restauracijose tas yra leistina, jeigu jūs nužiūrit, kad peiliai nėra švarūs.

Niekados nesukrauk savo daiktus, kuriuos nešiesi, ant stalo prie kurio valgysi. Sudėk juos ant šale esančios kedės.

Kuomet piauni mėsą, nedurk stačia šakute; paimk šakutę į kairę ranką, uždėk pirmutinį pirštą ant šakutės ir piauk su dešine.

Valgydamas nelaikyk šakutę kairėj rankoj. Atpioves mėsą peilį padėk ant lėkštės krašto, o šakutę paėmęs į dešinę valgyk.

Niekados nevalgyk bulvių ar kitokių daržovių nuo peilio, kaip dažnai matoma darant. Tas negražu ir neleistina.

Kaulus tik galima graužti namie. Restauracijose ar bankietuose neleistina.

Valgydams sriubą (soup) nesemk į save, bet nuo savęs. Semdamas į save gali apsitėkšti ir tas nepriimta.

Sriubą nesrėbk iš galo šaukšto, visados iš šono.

Srėbk sriubą kuo tyliausia kad kiti negirdėtų. Srėbdamas balsiai savo "muzika" kitus nervuoji.

Duoną ar krekes sulaužius galima dėt į sriubą tik namie. Nedaryk to svečiuose.

Niekados nekalbėk nešdamas mėsą į burną. Tas nepriimta i žioplai atrodo.

Gerdamas kavą niekados nelaikyk šaukštuką puoduky, bet išmaišęs cukrų padėk ant toriel kaitės.

Jeigu šie patarimai skaityto jams patiks — paruošim daugiau.

A.

APIE NEUŽMOKĖTŲ ALGŲ IŠREIKALAVIMĄ

Beveik kiekvienoje valstijoje darbininkų algos pripažintos, kaip pirmos skolos, kurios turi būti išmokėtos. Netik Legalės Pagalbos Draugystės įvairiuose miestuose šioje šalyje, bet ir kitos organizacijos yra pasirengę padėt, žmonėms atgauti algas, kurios jiems priklauso. Bet tos organizacijos tik gali padėt kuomet pats darbininkas gali pristatyti tokius reikalingus faktus, kurie reikalingi atvest aną partiją į teismą.

Visų pirmiausia reikia daro dyti, kad sutartis sulaužyta. Algos yra paskirta pinigų suma kurią darbdavys sutinka mokėt darbininkui pagal paskirtos rūšies — ant mėnesio, savaitės, dienos arba valandos, arba net tiltuž atliktą darbą. Kas link algos sumos, tai darbininkas i darbdavys sutiko, kiek bus mokama prieš darbininkui einant dirbti. Ta sutartis tarp darbininko ir darbdavio gali būti abiejų tik suprasta, arba gali būti pagal unijos ratos mokama. Bet turi būti sutartis. Yra svarbus daiktas ta sutartis. Nes daugelį sykių darbininkas stoja prie darbo tik kuomet darbdavys jam pasako "eik dirbti, viskas bus prižiūrėta," ir kuomet išdirbęs pilną savaitę gauna per mažai pinigų, ką gali daryti? Tokis darbininkas negal nieko daryti. Kur jo darodymai ir koki tie darodymai? Darbininkas neturi dirbti prie tokių aplinkybių. Pradėk darbą tik kuomet pilnai sutikta koks darbas ir kiek pinigų gausi. Šiandien unijos laugumoj atsitikimų nustato algas, bet gaila, kad žmonės ir prie tų ratų neprisilaiko.

Ir pilnai reikia sužinoti apie reikalavimus už viršlaikį. Jeigu darbininkui mokama alga pagal valandos, tai nėr reikalo rūpintis apie viršlaikį, tik jeigu būtų sukštesnė rata dėl nekurių vandų (naktimis, šventadieniais ir sekmadieniais). Klausimas pakįla,ar žmogus pasamdytas ant paskirtos sumos į dieną, savaitę arba mėnesį, kaip atsitikinas nebūtų, gali reikalauti viršlaikio. Vėl tokia sutartis gali būti reiški arba suprasta. Darbininkas neturi pasilikti prie darbo po valandų, jeigu žino arba girdėjo, kad kitam darbininkui buvo už tokį darbą mokėta.

Kitas svarbus dalykas yra — "žinok kas tavo darbdavys." Užklausdami daugybę svetimtaučių radome, kad jie nežinojo, kas buvo darbdavys. Jeigu nori gauti neužmokėtos algos yra labai svarbu žinoti vardą ir adresą tavo darbdavio. Legalė draugystė negal vesti darbininkų bylų, kurie nežino darbdavių vardus ir adresus. Daugelį sykių darbininkas tik žino, kad nori skųsti tuoją, Miką, arba Povilą. Darbininkas tuoj gali nuo kitų darbininkų sužinoti darbdavio vardą ir kartais adresą.

Nėr užtektinai tik žinoti "bosą." Nes šiandien "bosai" nėr darbdaviai, kartais tik prižiūrėtojai arba foremenai.

Darbdavys gali būti asmuo, bendrovė arba korporacija. Ir skirtumas tarpe tų yra svarbus, nes procedūra kolektuoti pinigus nuo asmens yra kitokia nuo kolektavimo pinigų nuo korporacijos arba bendrovės.

Asmenys arba bendrovė gali pasirinkti vardą, kaip "Tokia ir Tokia Kompanija," bet tas nereiškia, kad yra korporacija. Paprastai korporacija po vardu neša žodį "Incorporated" arba sutrumpintą "Inc.," kas reiškia, kad įkorporuota. Korporacija turi akcijonierių. Aficieriai paprastai inima prezidentą, iždininką ir sekretorių. Gal tik šie trys asmenys turi visas akcijas, bet vistiek yra korporacija. Ir todėl darbininkas turi žinoti, ar kompanija, dėl kurios dirba, yra korporacija, ir vardą nors vieno atsakomingo aficieriaus.

Ką darbininkas turi daryti, kuomet darbdavys jam paskirtu laiku nemoka priklausančios algos?

Ką darbininkas turi daryti atsitikime firmos subankrutijimo dėl kurios jis dirba?

Kaip algos mokamos po įstatymu?

Tuos visus užklausimus aprašysime kituose straipsniuose.

FLIS.

PLIENO TVIRTUMO STIKLAS

Stiklo pramonėj paskutiniu laiku padaryta pažanga. Inžinieriams pavyko surasti tokią medžiagos sudėtį, iš kurios pagamintas stiklas prilygsta pusei plieno stiprumo ir yra dešimtį kartu tvirtesnis už paprastą stiklą. Ir sudužęs toks stiklas yra mažiau pavojingas, negu paprastas stiklas.

Mandagumas daugiau puošia, negu brangūs rūbai.

LIETUVIŠKI BONAI

Jei nori pirkt, ar parduot, gaunant gerą kainą, rašykite mums dėl informacijų dykai į Dept. 6.

Kurt H. Schurig & Co.
50 Broadway, New York

PERSITIKRINK
Trumpa, Greita Kelionė
Į LIETUVĄ
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą
TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

Dideliais, Naujais ir Moderniškais Mūsų Motorlaiviais

"BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS"

Išplaukimai iš New Yorko:
M.L. "Kungsholm," Rugsėjo 15
S.S. "Drottningholm," Rugs. 22
M.L. "Gripsholm," Spalių 4
M.L. "Kungsholm," Spalių 13
S.S. "Drottningholm," Spalių 25

Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu lietuvių kalbo gaunamas pas mūsų agentus arba raštinėj:

Swedish American Line
21 State St., New York, N. Y.

AKADEMINIS PROLETARIATAS VOKIEČIŲ KRAŠTUOS

Nustatyti tikras skaičius akademinio proletariato yra labai sunku. Vokietijoje akademikų bedarbių gali būti 30,000—70,000. Padėtis tuo yra blogesnė, kad vidurines mokyklas baigusieji vis braunasi į aukštąsias mokyklas. Aukštosios mokyklos jau perpildytos. 1913 m. Vokietijoje buvo 60,000 studentų, tuo tarpu 1931 m. 105,000. Jų tarpe 22,000 moterų.

Prieškarinėje Austro-Vengrijoje, kurios gyventojų buvo skaitoma 56 milijonai, 1913 m. trijuose universitetuose (Vienos, Graz'o ir Isbrucko) studijavo 14,000 studentų. Gi 1931 m. žiemos semestre, gyventojų skaičiui sumažėjus iki 6,5 mil., — 17,593.

Vokietijoje 100,000 gyventojų pareina 218 aukštųjų mokyklų klausytojų, o Austrijoje 388.

Austrijoj kaip ir Vokietijoj dauguma vidurinių mokyklų mokinių veržiasi į aukštąsias mokyklas. Žinoma, tuo būdu ir akademikų padėtis diena iš dienos sunkėja.

IR EUROPOJ ATSIRANDA ŽMOGĖDŽIŲ

Viename nedideliame Vengrijos miestelyje padarytas nepaprastas ir baisus nusikaltimas. Miestelio gyventoja Ottilie Mosolygos pagimdė kūdikį, kuris tačiau po kelių dienų dingo. Kūdikio motina buvo areštuota ir tardoma prisipažino, kad savo vaiką užmušė ir jo mėsą suvalgė su savo penkerių metų mergaite. Dabar tą sužvėrėjusią moterį tiria gydytojai, kad išaiškinti, ar ji kartais nėra beprotė.

Į LIETUVĄ
per BREMENĄ
greičiausiais jūrų laivais
BREMEN
EUROPA
Puikus geležinkelių susisiekimas iš BREMENHAVEN į LIETUVĄ
Dėl informacijų kreipkitės:
57 BROADWAY, NEW YORK
NORTH GERMAN
LLOYD

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

SO. BOSTON, MASS.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Vyčiai ilsisi.

Vyčių jubiliejiniam seimui praėjus, rengimo komitetas ir nariai "paėmė vakacijas," nes daugumui teko gerai sušilti prieš ir per seimą.

Teko nugirsti, kad šis seimas buvo vienas iš pavyzdingiausių finansiniu atžvilgiu. Netik, kad kuopa neturi nuostolių, bet dar lieka ir pelno. Gal daugelis paklaus — kodėl? Atsakydamas norju priminti, kad šiame darbe buvo įtrauktos visos kuopos pajėgos ir visi apsiėmę stengėsi lenktyniuot su kitomis komisijomis, kad padarius daugiausiai pelno ir tokiu būdu seiminiai parengimai vietoj nuostolių davė pelną. Žinoma, daug garbės priklauso Bostono ir apielinkės profesijonalams, biznieriams, parėmusiems finansiškai; ir gerb. visuomenei parėmus atsilankymu į parengimus, suteikiant delegatams nakvynę. Šios paramos vyčiai niekuomet neužmirš ir pasiliks dėkingi ant visados. Šis įvykis parodo, kad vyčiai Bostone turi daug draugų-prietelių. Ir jeigu toliaus visuomenė rems jaunimą, tai drąsiai galiu tikinti, kad ištautėjimui Boston'e vietos nebus.

Algirdo kp. susirinkimas.

Trečiadienį, rugp. 31, parapijos salėj įvyko Vyčių 17 Algirdo kuopos susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirm. D. J. Averka. Maldą atkalbėjo dvasios vadas kun. P. A. Virmauskis. Susirinkime dalyvavo nemažas būrelis narių, bet toli gražu ne visi. Seimo delegatai išdavė raportus, būtent, šie nariai: B. M. Kavoliūtė, Fr. Karlonaitė, V. Tamoliūnas, J. B. Laučka ir A. P. Neviera. Pastarasis sveikino kuopą centro valdybos vardu, kaipo centro iždo globėjas, ragindamas narius palaikyti tamprius ryšius su centru remiant kaip moraliai, taip ir materialiai. Seimo rengimo komisijos raportą išdavė pirmin. J. B. Laučka, dėkodamas visiems už gražų susiklausymą ir energingą darbavimasi. Seimo rengimo komisijos finansinį raportą išdavė iždin. A. P. Neviera pranešdamas, kad seimo surengimas kuopai kainavo apie $700, bet pasidėkojant darbštiems kuopos nariams seimas kuopai davė per virš $150 pelno, kas, žinoma, visų narių tapo trukšmingai priimta. Toliaus vienbalsiai nutarta pasiųsti $50 centrui skolų apmokėjimui. Patartina ir kitoms kuopoms pasekti šį pavyzdį, nes šiuo laiku centras yra reikalingas paramos. Buvo ir daugiau nutarimų, kurių dėl stokos laiko čia neminėsiu. Po susirinkimo visi linksminosi, kur dalyvavo kun. K. Urbonavičius, kun. P. A. Virmauskis, mokytojas F. Galinis ir kuopos nariai.

Daug prigeria žmonių.

Šiais metais City Point maudyklėse prigeria žmonių. Žinoma, tų nelaimingųjų tarpe dažnai pasitaiko ir lietuvių aukų. Būtent, rugpiūčio 31-mą, tuo metu, kuomet Boston'o apielinkėje buvo saulės užtemimas, du lietuviai jaunuoliai sutiko tragingą mirtį — Steponas Gedrimas — 17 metų ir F. Gabriūnas — 6 m.

Juodu išvažiavo pasiirstyti valtele, kuomet mažasis Gabriūnas tėmijo saulės užtemimą ir buvo atsilošęs, tuomet valtis apsivertė ir vaikutis įkrito į vandenį. Jo draugas Gedrimas, matydamas nelaimę, šoko į vandenį jo gelbėti. Taip ir dingo jaunuoliai vandeny. Pašaukta pagalba ir pradėjo ieškoti nuskendusių. Vieni ieškojo valtimis, kiti plaukė ir nėrėsi nurodytoj vietoj, bet surasti negalėjo. Tik po poros valandų ištraukė abu jaunuolius susikabinusius. Kuomet ėmė Gedrimą, tuomet Gabriūnas pasileido ir vėl įkrito į vandenį. Praėjo da apie valanda laiko, kol surado Gabriūną. Nei vieno nei antro nebuvo galimybės atgaivinti. Po bandymų daktaras paskelbė, kad abu jaunuoliai yra mirę. Gedrimas paliko nuliūdusią motiną, o Gabriūnas tėvą, motiną ir brolį. Abu palaidoti šeštadienį, rugsėjo 3-čią. St. Gedrimas palaidotas su gedulingomis pamaldomis iš šv. Petro lietuvių bažnyčios, o nelaimingasis Gabriūnas buvo da nekrikštytas, nors jau buvo 6 metų amžiaus.

Baisus gaisras

Da žmonės nepamiršo vienos nelaimės, kaip vėl rugsėjo 5 d. ryto ištiko kita nelaimė, būtent, apie 2 val. ryto po num. 1512 Columbia Rd., So. Boston'e užsidegė trijų šeimynų namas, kurs visas sudegė. Antrame aukšte gyveno Aleksandras Ivaška su savo dviem sūneliais ir žmona. Gaisro pabudinti šoko pro langą į lauką, nes pro duris jau veržėsi ugnis. Ivaškai nieko negalėjo su savim pasiimti. Viskas sudegė. Trečiame aukšte gyveno žydai Jakobs, kur tėvas su sūnumi sudegė, o motina iššoko pro langą į daržą ir išsilaužė koją. Dabar ji randasi miesto ligoninėj kritingoje padėtyje. O pirmo aukšto gyventojai gaisrą pajuto pirmiausia ir vietoj žadinti kitus ir šaukti pagalbos, pradėjo viską nešti į lauką, kad apsaugojus nuo įsisiūbavusios ugnies. Gaisro priežastis tiriama.

A. Ivaška yra visų žinomas ir mylimas, kaipo darbštus žmogus draugijose ir organizacijose. Jis priklauso prie Vyčių 17 Algirdo kuopos, prie LDS. 1 kp., prie LRKSA. ir kitų draugijų.

Visi pp. Ivaškų pažįstami ir draugai liūdi drauge su jais, ištikus tokiai baisiai nelaimei.

Parapijos piknykas.

Darbo Dienoje liet. šv. Petro parapija Kęstučio dr-jos darže surengė šios vasaros paskutinį išvažiavimą, kurs visapusiškai yra nusisekęs. Žmonių buvo daug, diena pasitaikė graži. Manoma, kad šis piknykas duos parapijai nemažai pelno.

Kunigų permainos.

Kunigas Jonas P. Plevokas iš šv. Bernardo airių parapijos nukeliamas į Cambridge pas kun. Pr. Juškaitį, o buvęs pavaduotojas kun. F. Norbutas iškeltas į airių parapiją W. Lynn.

Sveikiname abu jaunus dvasios vadus ir linkime energijos ir pasisekimo naujose vietose.

Pelėda

MASPETH, L. I., N. Y.

Policisto Vytauto Tulabos atsižymėjimai

Keturi metai ir pusė, kaip jis dirba tą darbą. Per tą laiką pavyko jam pagaut tris kartus holdaperius banditus ir vieną kartą žmogžudį. Rugpiūčio 2-rą, nakties laike, 1-mą valandą būdamas sargyboj prie 50-tos gt. ir Lexington Ave., New Yorko mieste, patėmijo didelį karą, kuriam važiavo trys vyrai. Jam pasirodė įtartinais; pasivijęs paliepė sustoti. O tai būta plėšikų, kurie buvo padarę "hold-up" 20 minučių pirm to laiko Bronx vaistinyčioj ir atėmė iš savininko $175.00. Tatgi paliepus sustot, jie pasileido visu smarkumu važiuot, bet policmonas Tulaba su padėjėju Sullivan, nežiūrėdami gyvasties pavojaus, vijosi daugiau kaip mylią tolumo paleisdami 5-kis šūvius. Ir pavyko pagaut. Pas juos rado $175.00 ir du ispaniškus revolvelius pilnai prikimštus kulkomis. Nugabenus į policijos stotį, pasirodė jų rekordų būta kriminališkų. *Dzūkas*

WESTVILLE, ILL.

Iškilmingos išleistuvės

Rugpiūčio 29-tą 1932 m. 8-tą val. vakare SS. Petro ir Povilo par. svetainėje sekmingai atlaikyta iškilmingos išleistuvės gerb. Antanui P. Stulgai.

Šį vakarėlį surengė Vyčių 85-ta kuopa, kurioj gerb. Stulga buvo labai darbštus narys ir gabus Vyčių koro vedėjas. Westvillės jaunimui liūdna prarasti tokį vedėją ir veikėją. Per dvejus metus vargoninkavimo SS. Petro ir Povilo parapijoj, su vyčiais ir koru jis surengė daugelį sekmingų vaidinimų, koncertų ir operečių parapijos naudai.

Vakarėlis buvo atidarytas vyčių pirmininko ir vakaro vedėjo gerb. Jono Vendelsko. Po to gerb. Antanas P. Stulga gražia prakalbėle atsisveikino su jaunimu ir buvo labai paaukštytas kalbose gerb. kun. L. S. Brigmanė ir parapijos klebono kun. Jono Paukščio.

Vyčiai atminčiai įteikė dovanėlę.

Vakaras užbaigtas užkandžiais ir šokiais.

Gerb. A. P. Stulga grįš į De Paul universitetą. *Narys*

DETROIT, MICH.

L. M. K.

Lietuvių moterų klūbas su savo šeimynomis turėjo metinį išvažiavimą Pocių vasarnamy "Wall Lake." Visi gražiai pasilinksmino. Rengėjų komisijoj buvo pp. Kudirka, Pocius, Legota ir McCluske.

Šis klūbas turėjo savo "luncheon" ir susirinkimą "Barlum viešbuty," rugsėjo 1-mą. "Hostess" buvo poni McCluske.

Alena Babeckis lankėsi iš Montreal, Canada.

Ponios Bukšnis ir Legota lankėsi Chicagoj, o p. Bilaitis Scranton, Pa.

Baigė High School

Panelė Genovaitė Uvick, advokato ir ponios Uvickų duktė, pavasarį baigė Grosse Pointe High-School. Iš diplomus gavusių studentų Genovaitė buvo jauniausia visoje klasėje. Ji buvo aktyviška dramos ir kituose studentų rateliuose, ji taipgi mėgsta pianu skambinti.

Detroit News, didžiausias šio miesto laikraštis, patalpino jos paveikslą su plačiu aprašymu.

Piknykas

Šv. Petro parapijos piknykas rugsėjo 4-tą buvo labai skaitlingas. Matėsi svečių iš West Side ir East Side.

Pavakare davė gražų koncertą. Bravo 102 kuopos Vyčiai! Malonu pasiklausyt naujų dainelių. Tai, rodos, vargoninko Blažio Glee Club nariai ir jo nuopelnai.

Vakare kunigas Misevičius, šv. Petro parapijos klebonas, visiems vaikučiams išdalino saldainių.

Labai gražų įspūdį darė ir jaunimas, kad vienos parapijos koristai padeda kitai pagražint jųjų piknyką.

Nors neskelbė programoj, buvo du vaikučiai — mergaitė ir berniukas — rodos, 3-jų ir 5-kių metų, kurie darė "acrobatic stunts." Žmonėms labai patiko.

Nusistebėjau, kiek ten buvo gražaus jaunimo. Buvo ir politikierių, kurie trumpai kalbėjo.

Aukštakalnio orkestras gražiai grojo.

Politika

Advokatas J. P. Uvickas mėgina užimt ofisą, kad išnaikint County Treasurers' ofisą ir sutaupyt $300,000 į metus, nes čia yra County ir City Treasurers' ofisai.

Lietuviai privalėtų paremt savo žmogų, nes jis yra lietuvis. Advokatas Uvickas gali tikėtis lietuvių balsų. *Rėmėjas*

PHILADELPHIA, PA.

Parvažiavo menininkė Mickūnaitė

Kaip teko sužinoti, tai garsi philadelphijietė, dainos karalaitė — dainininkė, gerbiama Emilė Mickūnaitė rugpiūčio 9-tą parvažiavo iš Europos Philadelphijon, Pa. Tas miestas, kiek žinau, jai yra gimtinė. Ji, kiek žinau, yra krikštyta šv. Kazimiero bažnyčioje; tos parapijos mokyklą lankė ir ten pirmąją šv. Komuniją priėmė ir, da prieš išvažiavimą į Europą, jinai dėl tos parapijos savo gražiu, i lakštingalos čiulbesiu, balseliu daug, labai daug pasidarbavo. Gerbiama Mickūnaitė Europoje išbuvo šešis metus — ilgesnį laiką Italijoj, studijuodama dainos meną; o trumpesnį — Lietuvoje, bedainuodama Lietuvos (Kaune) Valstybės Operoje. Tačiau vienas iš jos daugelio gerbėjų man sakė, kad jei ji važiuodama iš Lietuvos, nebūtų ilgesnį laiką užtrukus Italijoj, tai dabar būt buvus, turėdama didelę gražią algą New Yorko operos dainininkė. Bet, neveizint to... jos gerbėjai ir bičiuoliai tvirtai tiki, kad greit link jos žmonės šauks: *Diva!..*

K. V.

DETROIT, MICH.

Padėka

Š. m. rugpiūčio 20-tą mirė Juozas Norus-Noruševičius.

Reiškiame nuoširdžią padėką visiems giminėms, pažystamiems, kurie dalyvavo jo šermenyse ir laidotuvėse, taip pat kurie bent kokiu būdu pagerbė jo atmintį.

Nuliūdus

Ona Norus-Noruševičienė ir vaikai.

DAYTON, OHIO

Bedarbė spaudžia įvairias pramones

Kuomet darbai eina, darbininkų klasėj gyvuoja pasitenkinimas.

Nors Daytono anglų spauda rašė, kad į pavasarį prasidės darbai, o čia baigias vasara ir da darbų pagėrėjimo nesimato.

Vyčių 96 kp.

Da nėra metai, kaip Vyčių kuopa susiorganizavo.

Rugpiūčio 6-tą p-lės Sinkevičiūtės iškėlė puikią vakarienę. Varonika Sinkevičiūtė važiavo savo lėšomis į Vyčių seimą. Ar tai ne puiku Vyčiams turėti tokių prakilnių narių! Dabartiniu laiku vyčiuose pradėjo darbuotis lyderiai Pr. Gudelis, K. Zupkus, V. Augustauskas, p-lės Sližiniūtė, B. Zupkiūtė, Galdikaitė, Vanagaitė ir kitos. O ką kalbėt apie Vyčių benų, kurį veda M. Ražauskas. Jau puikiai groja. *Jurgis Spurgis*

WORCESTER, MASS.

Atsišaukimas

Labdaringoji Draugija, kuomi tik gali, ir kiek tiktai gali, gelbsti vargšams.

Kaip pereitais, taip ir šiais metais rugsėjo 24, miesto valdžia leido rinkti visame mieste aukas.

Laukdami mielaširdystės iš kitataučių toje dienoje, mes patys lietuviai turėtume už vis labiausiai pasirodyti su artimo meile, nes tai mūsų pačių brolių reikalas.

Aukas maloneėkite siųsti šiuo adresu: Labdaringa Draugija, 7 Mott St., Worcester, Mass. Tie, kurie norėsite pasidarbuoti rinkliavos dienoje, ateikite į Šv. Kazimiero bažnytinę salę 23 rugsėjo 7:30 val. vakare. Bus pranešta, kur ir kaip darbuotis.

Pirm. *V. Blaveckas,*
Rašt. *J. Svirskas,*
Ižd. *P. Langvinis.*

CLEVELAND, OHIO

Rugsėjo 29-tą šv. Jurgio par. svetainėj Našlaičių Fondas rengia kortų balių su įvairiais įvairumėliais.

Visuomenė prašoma paremti.

A. Zaloga.

A. L. R. K. FEDERACIJOS XXII KONGRESO, ĮVYKUSIO 1932 M., RUGPIŪČIO 23 IR 24 D., PITTSBURGH, PA., PROTOKOLAS

(Trumpintas, apleidžiant vietas, kurios apima Kongreso eigą mūsų laikraštų jau suminėtą ir atvaizduotą. Redakcija.)

Iškilminga pradžia

A. L. R. K. Federacijos XXII kongresas prasidėjo rugpiūčio 23 d., 10 val. ryte, iškilmingomis šv. Mišiomis, šv. Kazimiero bažnyčioje, kurios klebonu yra kun. Magnus Kazėnas, šio kongreso iškilmių rengimo pirmininkas.

I posėdis

Iš bažnyčios atstovai ir svečiai suėjo į gražią ir erdvę šv. Kazimiero parap. salę. Atėjo ir J. E. vyskupas Boyle, 25 kunigų lydimas. Kun. M. Kazėnas pristatė vyskupą pradėti kongresą malda ir palaiminimu. Po maldos J. E. vyskupas Boyle pasakė labai prielankią lietuviams prakalbą. Vyskupas, išreiškęs apgailestavimą, kad negali ilgiau pasilikti kongrese, išėjo.

Šie atstovai užsiregistravo:

Garbės svečiai: Rt. Rev. Bishop H C. Boyle ir pralotas J. Miliauskas iš Duryea, Pa.

Centro Valdybos nariai: Dvasios Vadas kun. J. Ambotas, vicepirmininkas Leonardas Šimutis ir Kaz. Krušinskas raštininkas.

ATSTOVAI:

1. Kastas J. Vaišnoras, atstovauja LRKSA. 254 kp., Pittsburgh, Pa.
2. Petronelė Blažaitienė, atstovauja Moterų Sąjungos 23 kp., Pittsburgh, Pa.
3. Ona Pakrosniūtė, atstovauja Mergių Marijos Vaikelio draugiją, Pittsburgh, Pa.
4. Jonas Čubis.
5. Simonas Sakalauskas.
6. Kun. M. J. Kazėnas, Adomas S. Marculaitis.
7. Antanas Sikorskis, šv. Kazimiero parapiją, Pittsburgh, Pa.
8. Juzė Klimaitienė iš Šv. Rožančiaus draugijos, Pittsburgh, Pa.
9. Jonas Zimnickas iš šv. Pranciškaus Tretininkų draugijos, Pittsburgh, Pa.
11. Benediktas Bernatonis iš Rutos kliubo, Pittsburgh, Pa.
12. Adomas Jaškūnas iš Šird. Jėzaus Vardo draugijos, Pittsburgh, Pa.
13. Vladas Činikas, šv. Kazimiero parapijos choro, Pittsburgh, Pa.
14. Kazimieras Bačkys.
15. Kun. J. M. Vaišnora, šv. Vincento parapijos, Pittsburgh, Pa.
16. Kun. Vincas Abromaitis iš šv. Izidoriaus parapijos, Braddock, Pa.
17. Pranas Pampikas iš šv. Petro ir Povilo draugijos, Braddock, Pa.
18. Klemensas Sargantis iš L. R. K. S. A. 105 kp., Braddolk, Pa.
19. Juozas Bulevičius iš L. Vyčių 11 kuopos, Homestead, Pa.
20. Marė Tumasonienė iš šv. Ursulės draugijos, Homestead, Pa.
21. Antanina Paškevičienė iš Moterų Sąjungos 34 kuopos, Homestead, Pa.
22. Jonas Grebliūnas.
23. Emilija Onaitienė.
24. Katrė Bražinskienė iš Federacijos 6 skyr., Homestead, Pa.
25. Katrė Milunienė iš Tretininkų kuopos, Homestead, Pa.
26. Mikas Bukauskas iš LRKSA. 38 kuopos, Homestead, Pa.
27. Elena Drembliauskienė iš Gailestingumo Viešpaties Jėzaus Altoriuje dr-jos, Homestead, Pa.
28. Kun. Vaclovas Sadauskas iš Butler, Pa.
29. Kun. S. J. Čepanonis iš šv. Petro ir Povilo parapijos, Homestead, Pa.
30. Kun. Jonas Misius iš šv. Luko parapijos, Bentleyville, Pa.
31. Kun. A. Jurgutis iš šv. Antano parapijos, Bridgeville, Pa.
33. Kun. C. Paulonis.
34. Kun. J. Balkūnas, Didžiojo New Yorko apskrities.
35. Juozas B. Tamkevičius iš L. R. K. S. A. 158 kp., Pittsburgh, Pa.
36. Kun. J. Sitavičius iš LRKSA. 27 kuopos, Minersville, Pa. ir "Garso" korespondentas.
37. Kun. Pr. M. Juras iš Naujosios Anglijos Federacijos apskrities.
39. Kun. A. P. Baltutis iš šv. Panos Marijos Gimimo parapijos, Chicago, Ill.
40. Antanas Bacevičius iš Bernaičių kolegijos ir iš Federacijos 23 sk., Chicago, Ill.
41. Kun. J. Mačiulionis.
42. Adv. F. Mastauskas iš Federacijos apskr., Chicago, Ill.
43. Bronius Šaltimieras iš L. Vyčių 4 kp. ir Fed. 15 skyr., Chicago, Ill.
44. Kun. Jonas Navickas iš šv. Marijos kolegijos, Thompson, Conn.
45. Anastazas Valančius iš Federacijos 12 sk., Cicero, Ill.
46. Kun. Valančius iš Vyčių Centro, Chicago, Ill.
51. Kastas Stravinskas iš šv. Kazimiero parapijos, Pittsburgh, Pa.
52. Kun. Ernestas Vasiliauskas iš šv. Juozapo parapijos, Donora, Pa.
53. Kun. Urbonas iš Dubois, Pa.
54. Kun. Juozas V. Skripkus iš šv. Pranciškaus vienuolyno, Pittsburgh, Pa.
55. Kun. S. Struckus iš Eanon, Pa.
56. J. Kriščiūnas, Fed. apskr., Chicago, Ill.
57. L. Šimutis, dienraščio "Draugo," Chicago, Ill.
58. Kun. J. Ambotas, Hartford, Conn.
59. K. Krušinskas, Fed. apskrit., Brooklyn, N. Y.
60. Emilija Onaitienė, Homestead, Pa.
62. Kun. Pr. Vaitukantis, Fed. sk., Chicago, Ill.
63. M. Čižauskienė, Moterų Sąjungos Centro pirm.
64. Kun. J. Čižauskas, šv. Jurgio parapijos, Detroit, Mich.
65. Jonas Čižauskas, Detroit, Milh.
66. Kun. Pikutis.
67. Kun. M. Pankus, "Motinėlės."

Dalyvavo daug svečių, kurių tarpe buvo ir L. Vyčių Centro valdybos nariai: A. Lapinskas, pirm. ir "Vyties" red., Manstavičius, rašt., Ališauskaitė, ižd., B. ir A. Pauliulionytė iš Chicagos ir visa eilė kitų.

Išrinkus prezidiumą, sekretorijatą ir komisijas, suregistravus atstovus, pakviestas Federacijos dvasios vadas nuoširdžiai sveikina kongresą ir linki jam geriausio pasisekimo.

Posėdis uždaromas ir skelbiama pertrauka pietums iki 2 val.

Posėdis II.

Antrąjį posėdį atidarė L. Šimutis. Jis pakvietė išrinktą kongreso pirmininką prof. F. B. Mastą užimti savo vietą. Taip pat pakviečia kitus prezidiumo ir sekretorijato narius. Pirmininkas, užėmęs vietą gražiais žodžiais pasveikina kongresą ir pradeda darbus, pranešdamas, kad dienotvarkėje yra sveikinimai.

Prasideda sveikinimai.

Centro valdybos raportai

Federacijos Dvasios Vadas *kun. Jonas Ambotas* išduoda raportą žodžiu, pabrėždamas, kad Federacijos veikimas ėjo sulig Bažnyčios dvasia, veikta, kiek pajėgta, kad palaikyti ir praplėsti Amerikos lietuvių katalikų vienybę, kuri taip yra reikalinga. Pareiškė vilties, kad nuolat dirbant, atsiras daugiau veikėjų dirbti katalikiškojo darbo, kuris taip labai šiandien reikalingas.

Federacijos centro valdybos pirm. *kun. Jonas Švagždys* į kongresą dėl ligos negalėjo atvykti, dėl to savo raportą prisiuntė tokio turinio laišku:

"Šią vasarą buvau nusistatęs dalyvauti visuose centralinių organizacijų seimuose, Federacijos gi Kongrese dalyvauti laikiau sau lyg už priedermę. LRKSA., Kunigų ir Vyčių seimuose dalyvavau, Federacijos kongresan rengiaus dar vakar, bet šiandien, matydamas, kad sveikatos stovis vis blogėja, gydytojo liepiamas lieku namie.

"Katalikų akcijos prakilniausiais tikslais susirinkusius delegatus sveikinu ir linkiu surasti geriausias priemones, šventam Dievo garbei, savo ir Tėvynės naudai darbui.

"Kaipo Federacijos pirmininkas šio laiško siauruose rėmuose neaiškinsu tinkamai nušviesti visos organizacijos stovio. Federacijos sekretoriaus raportas pilnai atiks tą užduotį. Pasitenkinsiu tik čia pasakęs, kad

per tuos metus atlikinėjau Federacijos pirmininko priedermes ir dalyvavau keturiuose Federacijos Centro valdybos posėdžiuose: du posėdžiu turėjome Bostone, vieną Hartford ir vieną Brooklyne.

Kun. Jonas Švagždys,
Federacijos pirm."

Vice pirm. L. Šimutis sakosi Federacijai dirbęs, kiek tik sąlygos ir laikas leido. Federacijos ideją skleidė ir žodžiu ir per jo redaguojamą dienraštį "Draugą." Pasiūlęs centro valdybai kongresą laikyti Pittsburgh'e, susitaręs su Pittsburgh'o veikėjais tuo reikalu važinėjęs ir to pasekmė — Federacijos 22 kongresas įvyksta Pittsburghe. Dalyvavęs viename centro valdybos posėdyje, kuris įvyko Brooklyn, N. Y.

A. L. R. K. Federacijos sekret. raportas XXII kongresui
(Žiūr. Nr. 36. Redakc.)

Am. Liet. R. K. Federacijos iždininko raportas

Neturėdamas galimybės asmeniškai dalyvauti šių metų Federacijos Kongrese šiuomi prašau išklausyti mano raportą, kurį patiekiu raštu.

Pajamos:

Rugpiūčio m., 1931 m.	20.00
Spalių mėn., 1931 m.	7.00
Lapkr. m., 1931 m. (Prez. A. Smetona grąžino $750 stipendiją, — seniau suteiktą jojo dukteriai)	858.00
Gruodžio m., 1931 m.	24.10
Sausio, vasario, kovo, bal. ir geg. mėn., 1931.	113.4(?)
Rugp. mėn. 1931 (?) m.	49.00
Viso įeigų	$1,071.58
Balansas iš praeitų metų	18.70
Nuošimčiai	18.70
Viso	$1,389.03

(Apyskaitos nuorašą gavome neaiškų. Redakcija).

Išmokėjimai:

Rugsėjo mėn., 1931 m.	89.50
Spalių mėn., 1931 m.	60.00
Gruodžio mėn., 1931 m.	100.00
Gegužės mėn., 1932 m.	200.00
Rugpiūčio mėn., 1932 m.	408.40
Viso išmokėta	857.90
Viso įeigų	1,389.03
Viso išlaidų	857.90
Yra išde cash pinigų	$531.13

Pastaba 1. Smulkmeniški įeigų ir išlaidų pažymėjimai randasi iždininko knygoje (lapuose 142-144), kurią Kongresui priduodu.

Pastaba 2. Bonų nunokusieji kuponai nenukarpyti.

Pastaba3. Bonų, šėrų, kuponų ir Metropolitan Bank of Chicago kvitos pilnas sąrašas (išskaitliavimas) randasi iždininko knygoje, lapas 141, "Dr. Cash" skyriuje.

Pastaba 4. Sąrašas Federacijos turimų paskolos pasižadėjimų — not į, randasi iždininko knygoje, lapas 141, "Cr. Cash" skyriuje.

Pastaba 5. Iš sąrašo Federacijos turimų paskolos pasižadėjimų—notų lapo yra išbraukta No. 55: "Marija Smetonaitė $750.00 (3 d.), nes, kaip jau raporte buvo pažymėta, Lietuvos prezidentas A. Smetona grąžino $750.00 stipendiją, — seniau suteiktą jo dukteriai. Nota grąžinta savininkei.

Pastaba 6. Visi bonai, kuponai, šėrai ir t. p., taipgi paskolų pasižadėjimai—notos randasi The National City Safe Deposit Co. Dėžėje.

Pastaba 7. Visi cash — pinigai ($531.13) randasi The Williamsburgh Savings Bank, Central Office, Brooklyn, N. Y.

Toks tatai finansinis Federacijos stovis.

Kaipo Federacijos Centro Valdybos narys dalyvavau visuose Centro posėdžiuose, išskyrus tiktai pirmojo posėdžio, tuojau po Seimui, kada buvo naujos valdybos narių pareigomis pasiskirstymas.

Nenorėdamas Tamstas trukdyti ilgesniu savo raportu, pasitenkinsiu tik trumpa apžvalga mano darbo Federacijoje.

Dirbau Federacijos Centro Valdyboje per du paskutiniuosius metus ir tai ne pirmu sykiu (buvau Fed. Centro Vald. 1925—1926). Tuo pačiu laiku būdamas ir Kunigų Vienybės Pirmininku dėjau visas pastangas, kad Kunigų Vienybė ir Federacija būtų susijusios jėgos Katalikų Akcijai. Dėl to referavau Kunigų Vienybės ir Federacijos pernykščių metų seimuose Federacijos Projekto Konstituciją. Konstitucijos projektas gimė mano iniciatyva. (Redagavo kun. A. Šmulkštys).

Ėmiaus darbo Federacijos Konstitucijos pertvarkymo tikslu, kad Federacija atsistotų ant išimtinai katalikiškų idėjinių, tautiniai kultūrinių pamatų. Kitaip sakant, kad niekas negalėtų jai (Federacijai) primesti kišimosi į politiką arba į kitus veikimus priešingus Katalikų Akcijai. Šiandieną yra žinių, kad National Catholic Welfare Conference jau pripažino, kad Federacijos Konstitucija tinkama Katalikų Akcijai. Plačiau apie tai teks užgirsti iš gerb. kun. Simonaičio ir Balkūno pranešimų. (Ypač iš kun. Balkūno referato "Katalikų Akcija")

Užmezgiau santykius su Katalikų Veikimo Centru Kaune. Apie santykių užmezgimo pasekas galės plačiau paaiškinti kun. Simonaitis arba kun Balkūnas.

Baigdamas raportą štai ką noriu pažymėti:

Jeigu Kongresas parems prisidėjimą prie N. C. W. C. idėjos ir įsteigs Spaudos Biūrą (šiuo atveju informacijos šaltinis gerb. kunigai Simonaitis ir Balkūnas), tada ir Centro Valdyba bus darbštesnė ir sumani, pačiai Federacijai atsivers naujas darbo lapas ir jos (Federacijos) auks skaistus rytojus.

Be Federacijos turiu dar atsakomingas penkias visuomenėje vietas. Todėl į Federacijos Centro Valdybos narius savo kandidatūros šiems metams nestatau.

Nuoširdžiai linkiu Kongresui gaudingo Dievo palaiminimo atsakomingame darbe.

Kun. Norbertas Pakalnis,
A. L. R. K. F. Iždininkas."

Visi centro valdybos narių raportai priimti vienbalsiai.
(Bus daugiau)

SHENANDOAH, PA.

Naujas vargoninkas

Mirus a. a. vargoninkui Jonui Žemaičiui, jo vietą užima muzikas Stasys Simanavičius per keliatą metų buvęs vargoninku šv. Antano parapijoj Forest City, Pa.

Muz. Simanavičius yra energingas, linksmaus būdo ir geras vargoninkas. Mokės visiems įtikti.

Linkime jam viso geriausio naujoj parapijoj. *Rap.*

Jaunystės Stiprybė

Dr. Magnus Hirschfeld, gerai žinomas Sexalogijos autoritetas ir Direktorius Institute for Sexual Science of Berlin, Germany sutvėrė

TITUS PEARLS

pagelbėti milijonams žmonių, kurie yra praradę arba pradeda prarasti gyvingą fizinę jėgą. 35 m. praktikavimo ir tyrinėjimo taip pat parodė, kad šitoks silpnėjimas yra priežastis daugelio kitų bėdų: Didi kraujo priespauda, užkietėjimas arterijų, fizinis nuvargimas darbe, galvos svaiginimas, sloginimas, neurasthenija ir taip toliau.

Visas šitas bėdas galima prašalinti su Titus-Pearls. Dauguma gydymų buvo įvykinta per Dr. Hirschfeld, Berlyno Institute.

L. S. (Valstybės Oficialas; 60 m. vedęs) skundėsi fiziniu nuovargiu, svaiginimu ir drebėjimu. Lengvai pailsdavo. Minties galybė nerangi ir silpnai veikianti. Trukumas fizinėj jėgoj per 5 metus. Didi kraujo priespauda. Duotas 2 Titus-Pearls 3 kartus dienoje. 2 savaitės vėliau medikalis raportas buvo šitoks: — Abelnai sveikesnis, daugiau spėkos, svaiginimas sumažintas ir jėga gražinama. Gydymas nepaliautas, po 2 savaičių L. S. raportą šitokį išdavė: nuovargis ir pailsimas dingo, kraujo priespauda sumažėjo ir 60-tuose metuose atgavo fizinę jėgą ir vyriškumą, kurį turėjęs pradžioj gyvenimo.

Pradėk atgauti jaunystę dabar. Šiandien. Po 2 savaičių jausi naują vyriškumą savyje. Prisiųsk $5.00 (cash registered arba money-order) už 2 savaičių gydymą.

Pasisaugok klaidų išpildydamas šį kuponą:

TEUTONIA IMPORT & EXPORT SERVICE CO., DPT. 9396
211 Fourth Avenue, New York City, N. Y.

Gentlemen: Please forward to the following address.....

Boxes Titus-Pearls, for which I enclose $.....

My name is .....

My adress is .....

City ..... State.....

AVIACIJOS ŠVENTĖS NEWARK'E IR MASPETH'E

Nenorėdami apsileisti kitoms kolonijoms, New Yorko ir New Jersey apylinkės veikėjai dirba, kiek tik galėdami, kad surengus vieną iš didžiausių aviacijos švenčių, kad paremti skridimą kap. S. Dariaus ir lak. S. Girėno iš New Yorko į Kauną. Iki šiol jau įvyko keturi susirinkimai, kuriuose buvo išrinktos sekančios komisijos: valdyba, spaudos, parengimų, organizatyvė ir finansų. Šioms komisijoms gerai pasidarbavus, į kurias įeina apie 40 asmenų, buvo nutarta surengti aviacijos šventę, sunaudojant dvi dienas rugsėjo 24 d. Newark Airporte, Newark, N. J., ir rugsėjo 25 d. Klasčiaus Clinton parke, Maspeth, L. I.

Newark Airportas, kuriame įvyks aviacijos diena šeštadienį, rugsėjo 24 d., yra didelis, gerai prieinamas ir labai patogus. Šioje vietoje pirmiausiai kap. S. Darius, lak. S. Girėnas ir kiti darys visokias demonstracijas skraidymo orlaiviu, ir tuo parodys skraidymo saugumą. Po to bus važinėjami rėmėjai. Įžanga čia bus nemokamai, tačiau bus parduodami ženkleliai, kurie reikš kelionės rėmėjų prisidėjimą lietuvių tautos istorinį įvykį atlikti.

Klasčiaus Clinton parke ir salėje, Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I. sekmadienį, rugsėjo 25 d. įvyks milžiniškas koncertas — piknykas, ir tuo yra manoma pralenkti visas iki šiol rengusių kitų kolonijų aviacijos šventes. Iš pradžių buvo manoma rengti ir Brooklyne (Curtis Field, L. I.) aviacijos dieną su skraidymais, bet aplinkybėms susidėjus tas buvo pakeista į šį didį koncertą-piknyką. Šiame parengime dalyvaus vietiniai ir apylinkės chorai, kur bus daug ir solistų. Įžymių kalbėtojų tarpe bus kap. Darius ir lak. Girėnas. Apie 4:00 val. po pietų atskris kap. Darius ir lak. Girėnas virš Klasčiaus parko ir parodys, ką gali ore padaryti: išmes iš orlaivio lapelių, padarys akrobatinių skraidymų su orlaiviu ir tt. Iš to galima matyti, jog programa bus labai įdomi. Šio parengimo pradžia bus apie 2:00 val. po pietų. Įžanga į koncertą ir piknyką 50 centų. Mažiausia ženklelių kaina bus 25 centai.

Taigi gerbiamoji apylinkės visuomenė yra kviečiama šiuose parengimuose kuo skaitlingiausiai atsilankyti ir prisidėti prie šio patrijotingo darbo sulig savo išgalės. Reikia pažymėti, kad jei ateinantį pavasarį mūsų lakūnams pasiseks į Kauną nuskristi, mums lietuviams bus didelė garbė. Nes mes būsime tik šešta tauta tai padaryti ir lietuvių vardas skambės visame pasaulyje. Todėl visi, kas tik gali, rengkimės šioje šventėje dalyvauti ir prie šio garbingo darbo prisidėti.

Rėmėjų ženklelius ir bilietus galima gauti pas komiteto narius ir parengimo vietose.

A. J. M.

PATERSON, N. J.

Šv. Kazimiero par. choras, vedamas gabaus muziko ir chorvedžio aft. Petro Petraičio, smarkiai įprogresuoja. Visu uolumu lavinasi bažnytinėj muzikoj. Neapsileidžiama ir pasauliniame dainavime. Bažnytinę muziką Patersoniečiai girdžia bažnyčioj, o pasaulinį dainavimą turėjo progos paklausyti liepos 30 d. per radio. Tikrai pasisekimas buvo puikiausias, ką rodo skaitlingieji laiškai gauti iš įvairių vietų pagiriantieji programos atlikimą ir išreiškiantieji pageidavimus ir vėl išgirsti chorą parengimuos.

Tas pats choras art. P. Petraičio vadovaujamas *rugsėjo (September) 18 d. sekmadienį 7 val. vakare parapijos salėje, 147 Montgomery Place, Patersone stato gražų ir juokingą teatrą ir rengia puikų koncertą.*

Raporteris

KŪNO PARAZITAI

Gamtininkai sako, kad kiekvienas gyvas daiktas pasauly turi savo priešus. Dažniausiai šie priešai yra parazitai, tai yra, mažesni augalai ir gyvuliai ima maistą ir užlaikymą nuo didesnių.

Mažos blusos turi mažesnes blusas už save, kurios jas kanda, ir tos mažesnės turi dar mažesnes, ir t. t.

Kalbant apie blusas, ir šie sutvėrimėliai yra naudingi. Skaitlius jų sveika šunims — jos neleidžia jiems perdaug tinginiauti.

Civilizuota visuomenė vienok neturi tokio filozofiško išrokavimo turėti parazitus, ir sykį juos įgavus turi stengtis kuo greičiausia jų nusikratyti.

Mažytė niežėjimo kirmėlaitė ir galvos utėlė yra dažniausiai pasirodanti parazitai. Jie labai plečiasi, kur daug žmonių gyvena labai susikimšę, o kartais net pasirodo mokyklose.

Niežėjimas dažniausiai yra iš priežasties mažos kirmėlaitės, kuri knisasi po oda. Tas dažniausiai veda prie didelio niežėjimo, kuris darosi aršesnis ant nakties ir kuomet labai šilta. Jei tos kirmėlaitės nėra greitai naikinamos, jos labai plečiasi, ir priduoda daug nemalonumo. Vietos, kur tos kirmėlaitės įsigyvena, yra tarpe pirštų, ant riešų ir kitose kūno dalyse.

Ta liga yra užkrečiama. Ją galima gauti nuo tų, kurie ją turi, ir miegant tose pat lovose, kur ja sergantieji miega. Dažnus plovimas su muilu ir vandeniu gelbsti sustabdymui, bet visai nepainaikina tos ligos. Ant laimės tuos mažyčius kirmėliukus galima panaikinti su mostimis turinčiomis sieros ir naftalio. Prieš dedant tokią mostį reikia gerai nuplauti užkrėstas vietas su muilu ir šiltu vandeniu. Kad užmušus visus kirmėliukus, kurie kartais galėtų rastis drabužiuose, reikia juos gerai išvirinti, o kitus kurių negalima plauti, išprošinti su karštu prosu.

Galvos utėlės galima greitai panaikinti ištrinant galvą su lygiomis dalimis alyvų aliejaus ir karasino, paskui apsukant galvą su rankšluoščiu ir laikant taip per dvyliką valandų. Tada galva turi būti išplauta gerai su muilu ir šiltu vandeniu. Ta procedūra užmuša tuos gyvūnus, bet neužmuša jų kiaušinukų, arba glindų, kaip paprastai vadinama, kurios paskui išsiperia į gyvas utėles.

Kuomet mergaitė skundžiasi, kad jai kaklas niešti, reikia tuojaus ieškoti utėlių buvimo ženklas. Nėra tai jokia gėda turėti utėles. Dažnai mokyklose randasi vaikai ir mergaitės su švariais ir nešvariais papročiais, ir jų kepurės paprastai kabinamos viename kambary. Senesni žmonės kartais įgauna utėles mėgindami kepures, ypač pigesnėse krautuvėse. Kaip pirma sakyta, nėra tai jokia gėda įgyti utėles, bet labai didelė gėda, jei jų greitai neatsikratoma. *FLIS.*

AUKSO KARŠTLIGĖ BRAZILIJOJ

Brazilijos provincijoj Matto Grosso, netoli miesto Cuyaba, surastos naujos aukso gyslos. Žinia apie aukso suradimą sutraukė į Matto Grosso minias laimės ieškotojų ne tik iš visos Brazilijos, bet ir iš kitų valstybių. Tvarkai palaikyti teko net sustiprinti policinę apsaugą.

Matto Grosso yra viena iš didžiausių Brazilijos provincijų. Ji užima arti pusantro milijono kv. kilometrų plotą, o gyventojų teturi vos 350,000. Kraštas dar mažai ištirtas, ir kas žino, kiek jame yra dar paslėptų turtų.

Niagara Falls, N. Y. — Rugsėjo 10-tą Niagara upėj atrado vieną moterišką ir vieną vyrišką lavonus.

Mintys — lyg pinigai: pirmiau, negu jas priimti iš ko nors, reikia jas pačiam patikrinti.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

1. ANIOLAS SARGAS—Balto celluloid apdaryta, su kryžiumi vidury	$2.00
2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais	$1.75
3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais	$1.50
4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais, su kryžiumi vidury	$2.00
5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais	$1.75
6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais	$1.50
7. MALDŲ RINKINĖLIS—Prast. apdarais	40c
8. MALDŲ VAINIKĖLIS—audekliniais apdarais	70c
NAUJASIS TESTAMENTAS	$1.25

POEZIJA IR DAINOS

EILIŲ RINKINYS—Paparonio	50c
SAULĖ IR SMILTYS (Eilės) Balio Sruogos	25c
PRANO VAIČAIČIO RAŠTAI (eilės), tomas VI-tas	60c
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto	25c
MAIRONIO MAČIULIO—Mūsų Vargai	50c
MAIRONIO MAČIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida	50c

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti	$1.00
MOTERIŠKI, auksiniai	$1.50
VYRIŠKI, auksiniai	$1.50
VYRIŠKI, paauksuoti	$1.00
MOTERIMS SAGUTĖS	$1.50
ŽIEDAI, 10 Kt.	$7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

LAPKUS, trijų veiksmų tragi-komedija—E. Rucevičiaus	25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedija. Žemkalnio	25c
BIRUTĖ, 2-jų veiksmų melodrama—Žemkalnio	25c
M. VAITKAUS—Brėkšta, poema	15c
Raudoni Žiedai, eilės	40c
M. VAITKAUS—Šviesūs krislai, eilės	40c
PUTINO—Kunigaikštis Žvainys, poema, ir IŠ A. MICKEVIČIAUS RAŠTŲ	70c
F. SCHILLER'IO "Klasta ir Meilė," 5 veiksmų miestelėnų tragedija	50c
A. ČEKOVO—Vyšnių Sodas, 5 veiksmų komedija	40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai	25c
GLASS ir KLEINO—Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija	40c
H. IBSENO—Šmėklos, šeimos drama trimis veiksmais	40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija	20c
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA, monologas	10c
ĖMĘS IR KALBĖK	20c
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama	40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis	15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo	15c
PRABOČIŲ ŠEŠĖLIAI, drama	75c
RYTŲ SVEČIAS, drama 4 aktų	50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija	20c
TRYS SESUTĖS, 4 4veiksmų drama	60c
VALKATA, 4 veiksmų dramos vaizdelis	50c

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio	15c
PELENŲ JURGUTIS—Apysaka—Kun. J. Jakšto	35c
ŠILTIEJI IR ŠALTIEJI KRAŠTAI—Pr. Mašioto	35c
VAIŽGANTO RAŠTAI—Tomas VI	60c
ŠV. JĖZAUS VARDO DRAUGIJOS ĮSTATAI — Kun. P. Saurusaičio	45c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus	75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Karvojaus laiškai)	25c
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Wapplerio	50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	5c
ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk, Mot. Valančiausko	40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis	40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas	25c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis.	50c
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas	25c
MONOLOGAI: Blaivin. Pirmininkas Art Vienų Pečių; Šimas Oratorius	15c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis.	50c
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Minkštais apdarais	$1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Kietais apdarais	$1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kelios komedijos	40c
ATSARGIAI SU UGNIMI	10c
APIE APDRAUDĄ	5c
DEGTINĖ—NUODAI	15c
BOTANIKA	20c
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 m.	25c
EUROPOS ISTORIJA	50c
KRAŽIŲ SKERDYNĖ	25c
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS	50c
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	5c
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. Saurusaičio)	10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės	10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	20c
LOGIKOS EVOLIUCIJA	5c
LAISVĖN BĖŽENGIANT	75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ	10c
METRAŠTIS—1916 METŲ	75c
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE	15c
PUTINO RAŠTAI, 1 tomas	30c
LAZDYNŲ PELĖDOS RAŠTAI, IV tomas	30c
NAUJOJI VALDŽIA	5c
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	50c
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ	10c
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti	20c
RAMBYNO TĖVYNĖJE	35c
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN	25c
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ	15c
VIENYBĖJE—GALYBĖ	25c
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės	10c
JONO KMITO EILĖS	$1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS	25c
PAVASARIO BALSAI. Maironio	$1.00
TĖVYNĖS GARSAI, eilės	15c
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės)	40c
LIETUVOS ISTORIJA	65c
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA	35c
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai	40c
BAŽNYČIOS ISTORIJA	75c
LIETUVOS ISTORIJA	40c
A BRIEF LITHUANIAN GRAMMAR	35c

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu	25c

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ	10c
KETURI SUKTINIAI	50c
NUPLASNOK	25c
OI, TU, LAKŠTINGALĖLE ir Vanagėlis tupėjo	15c
BALNOK, TARNE, ŽIRGĄ ir Gerkim, broliukai	15c

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui	50c
ARTOJAS (Duetas)	75c

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

ČIA KRAŠTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas	30c
GIRTUOKLIO DAINA	40c
JAU PAVASARIS ATĖJO	25c
LAISVĖS DAINA	35c
NULIŪDIMO VALANDA	40c
ŠĖRIAU ŽIRGELĮ	75c
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS	25c
UBAGĖLIS	50c

STASIO ŠIMKAUS KŪRINIAI

KAREIVIŲ DAINA	40c
SUNKU MAN GYVENTI	35c

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA	25c
SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui	20c
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranui	30c
LIETUVIŲ HIMNAS	26c
MYLIŲ TAVE	25c
O, KAIP MIELA IŠGIRST	45c
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES	45c
TŲ MERGELIŲ DAINAVIMAS	25c

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA	50c
SKAMBANČIOS STYGOS	75c

JUOZO NAUJALIO

GIEMINĖLIS (bažn. choramas ir mokykloms)	40c
MAN LIŪDNA. Mišriam chorui	30c
VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui	30c
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ?	50c

ALEKSANDRO ALEKSIO KŪRINIAI

Vienam Balsui prie Piano

GRAŽI ČIA GIRUŽĖ	50c
MEILE UŽDEGTA KRŪTINĖ	65c
O, PAŽVELKI	50c
VISUOMET ŠIRDIS SURAKINTA	60c

Duetai

MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS	50c
GIESMĖ Į ŠVENTĄ KAZIMIERĄ	50c
GINKIM ŠALĮ LIETUVOS	50c
PIRMYN Į KOVĄ	50c
IŠAUS VASARĖLĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė	50c
KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, Žiūrau anksci rytų, Aš užgimiau Lietuvoj	50c
EIKS, MANO MERGELĖ, Aš sutikau žydelį, Kam anksci kelcis	50c
MIELS TĖVELI; Oi, skauda galvelę; Atsigėriau žalio vyno	50c
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą	50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, Čiučiai-liūliai	50c

Mišriam Chorui

NE MARGI SAKALĖLIAI	30c
MEILĖ (Love). Solo balsui, smuikui ir pianui Lietuvių ir anglų kalbose	$1.00
PIEMENĖLIS, duetas	50c

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLĖ	50c
VAKARAS	35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATAKIZMAS, kun. Kulikausko	30c
A-B-C	35c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I	30c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II	40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Kun. S. Draugelio	15c

ŽODYNAI.

J. NORKAUS. — Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis	.40
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS Žodynėlis	.75

"GARSAS"
73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Pereitą savaitę "Garse" lankėsi Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klūbo narės Mrs. Opet, Mrs. Kashuba ir Mrs. Navitski ir atnešė spaudos darbą.

Pirmadienį, rugsėjo 12, lankėsi muzikas Mikas Rauličkis, Hazletono vargoninkas, su sesute Adeline, kuri yra sugrįžusi iš Bostono.

Muz. M. Rauličkis važinėjo po šią apielinkę kviesdamas vargoninkus dalyvauti pas juos 40 valandų atlaiduose, kurie įvyks sekmadienio vakare, rugsėjo 18.

Antradienį, rugsėjo 13, atlankė Susivienymo raštinę ir "Garso" spaustuvę advokatas J. Lopatto su savo uošviu ponu J. Skritulsku iš New Britain, Ct. Ponas Skritulskas vieši pas savo dukterį ir žentą adv. Lopatto prie Harvey's Lake.

MIRĖ

A. a. E. Šimanskienė, gyv. 248 Cooper Str., Pringle. Rugsėjo 9-tą po gedulo pamaldų šv. Marijos bažnyčioj, palaidota par. kapuose, Pringle.

A. a. Ona Bielskienė, gyv. 343 Colley Str., Lynwood, palaidota rugsėjo 12-tą Plymouth šv. Kazimiero par. kapuose su bažnytinėm ceremonijom.

DĖL KO NEIŠMOKA DEPOZITŲ

Rugsėjo 12-tą Steito Bankinis sekretorius William D. Gordon paskelbė, kad dėl kai kurių skolininkų atidėliojimo sumokėt savo skolas, suvėlinta Dime Bank and Trust Co. of Wilkes-Barre depozitoriams atmokėjimai jų sudėtų pinigų. Prieš 20 tokių skolininkų sekretorius imasi griežtų priemonių išreikalaut skolas.

RIAUŠĖS PRIE DORRANCE KASYKLOŠ

Rugsėjo 12-tą prie Lehigh Valley Co. Dorrance kasyklos 500 angliakasių sukėlė riaušes, apmušė steito trūperį Milligen, kurs su Luzerne policistu James atvyko areštuot Joseph Gibbons. 18 m., gyv. 134 Diamond Str., Swyersville. Gibbons areštuotas sąryšy su apvogimu Freedman Bros. krautuvės, Luzerne. Truperis ir policistas turėjo sunkų darbą, iki Gibbons'ą suėmė ir nuvežė, kur reikia. Keli asmenys areštuoti. Jie bus teisiami už puolimą policijos žmonių jiems einant pareigas.

SUĖMĖ TRIS VYRUKUS

Rugsėjo 12-tą policija suėmė Joseph Kasitus, 24 m., gyv. Lee Park, John R. Grikis, 27 m., gyv. Lee Park, ir Frank Williamson, gyv. Wilkes-Barre. Jie kaltinami pavogę iš Dr. Cyrus Jacobosky, 211 So. Main Str., mikroskopą, kurį atrado pas J. Kasitus.

KINGSTON, PA.

ŠVĘS 30 METŲ BAŽNYČIOS JUBILIEJŲ

Sakau jau tame Kingstone vis kas nors naujo. Nesenai apvaikščiojo klebono kun. J. Inčiūros jubiliejų, dabar rengiasi apvaikščioti 30 metų bažnyčios pašventinimo jubiliejų.

Ten bus kas žin kas tokio. Programa da nepaskelbta. Prie šio darbo yra prisidėję 10 bažnytinių draugijų ir klūbų ir visi darbuojasi geram sutikime.

Apvaikščiojimas įvyks Mitchell Dienoj, spalių 29.

Vyriausioj komisijos valdybo Jurgis Jonavičius, kuris padėjo statyti bažnyčią, yra pirmininku ir muz. J. J. Šaučiūnas — iždininku.

PRANAS SABALIAUSKAS IŠSIŲSTAS Į ILLINOIS VALSTIJĄ

Gerai šioj apielinkėj žinomas Pranas Sabaliauskas—Sobers, kuris buvo United Mine Workers Unijos international organizer, įsakymu mainierių prezidento John Lewis liko pasiųstas tuo pačiu reikalu į Illinois valstiją.

Darbas yra pavojingas, nes ten kovoja dvi frakcijos.

Pranas Sabaliauskas yra p. J. Moliušio, L. R. K. S. A. Iždininko, žentu.

Linkime gero pasisekimo.

ANDRIUS KRAUŽLIS ATGAVO DARBĄ

Pereitą mėnesį Kingstono konsilmanai be jokio reikalo buvo prašalinę iš policisto vietos Andrių Kraužlį, kuris ištarnavo Kingstone policistu dvyliką metų.

Kadangi Kraužlys to miesto žmonėse turėjo geros įtekmės tai turtingi ir neturtingi protestavo prieš konsilmanus už Kraužlio pašalinimą iš darbo.

Dabar Kraužlys vėl sugrąžintas į tą patį darbą — motorcycle policeman.

Senis Jim Case, kuris buvo užėmęs Kraužlio vietą — rezignavo ir yra inspektorium laukinių žolių. Bet žiema artinasi, žolių greit nebus.

Jis buvo konsilmanu, rezignavo, kad užimti Kraužlio vietą. Dabar neteko nei vieno, nei kito darbo.

Dabar bandysiąs darbą gaut Luzerne County.

PITTSTON

ĮSIRAŠĖ PITTSBURGHO UNIVERSITETAN

Plačiai žinomas sportininkų tarpe Vincas Jasaitis-Sites įstojo Pittsburgho Universitetan *ir* tapo priimtas futbolo komandon ir jau treniruojasi "Panthers Camp," Windber, Pa. Jack Sutherland 1932 komandon.

Minėtas jaunuolis yra sūnus graboriaus Vinco G. Jasaičio.

Praeitais metais gerai atsižymėjo ir buvo žvaigždė Wyoming Seminary futbolo komandos.

VIENAS ŠIŲ DIENŲ VAIZDĖLIS

Vietos spauda paduoda, kad rugsėjo 11-tą Pittstono policistai John Connors ir Chick Connor sulaikę Maria Giordano, 40 m., gyv. 10 Tompkins St., Pittston, nuo galimo nusiskandinimo ir nuskandinimo 4 vaikučių. Policistai pastebėję motinos įtartiną elgesį, pradėjo klausinėt, ką ji čia daro? Moteriškė prisipažino, kad ji pasiryžus skandintis ir pasiimt kartu savo vaikus.

— Dėl ko tu nori tą padaryti? — paklausė policistas Connors.

— Dėl to, kad aš neturiu duonos ir pailsus nuo jos ieškojimo.

— Well, tu nerasi duonos vandeny — atkirto policistas.

— Gal būt, bet mes atrasim gerą miegą—atsakė Maria Giordano.

Policistai moteriškę ir vaikučius nugabeno į Pittstono miesto salę. Čia ji apsiskundė, kad ji susibarė su savo vyru Cataldo Giordano, bedarbiu mainieriu. Bet kai policija nuėjus į namus pasitiiravo, tai vyras užginčijo kad jis kivirčų su žmona netūrėjęs.

200 VALANDŲ POŽEMY

Charles Fretz iš Landsdale, Pa., karo veteranas, išbuvo požeminiam urve 200 valandų. Jis sumušė Clarence Pope iš Trenton, N. J., rekordą, kurs išbuvo 195 valandas.

Rugsėjo 11-tą apie 2000 žmonių susirinko Sullivan parke pagal Wyoming Ave., Exeter, pažiūrėt Fretz'o išeinant iš požeminio garbo. Užsidarydamas Fretz svėrė 150 svarų, o išeinant svėrė tik 134 svarus. Viena moteris, manydama, kad Fretz jau miręs, bežiūrėdama į urvą nualpo.

APIE MIŠKŲ GAISRUS

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį Wyoming, Weiser ir Lackawanna distriktuose išdegė apie šimtas akerių miškų.

Steito departamentas paskelbė, kad asmenys, kurie padegiotų miškus tikslu gaut atlyginimą už gesinimą, darytų negudrią klaidą. Departamento fondai yra maži ir pirmoj vietoj atlyginimą gauna tik reguliariai miškų sargai, kurie turi reikalingą patyimą, kaip gesinti.

SCRANTON, PA.

Rugsėjo 4-tą eidama Main Ave. pastebėjau, kad ties šv. Juozapo bažnyčia mašinos stoja ir žmonės juda. Skubinau ir aš pamatyt, kas ten tokio dedas. Priėjus artyn pamačiau, kad visas bažnyčios priešakis išdekoruotas amerikoniškom vėliavom, tarp kurių plevėsavo ir didžiulė Lietuvos trispalvė vėliava apie kurią pynėsi sidabro vainikas. Kas čia tokio dedas? Pasiskubinau į vidų. Nespėjau duris pradaryti, tuojau smigo man į akis virš durų sidabrinės raidės. Skaitau: "Šv. Kazimiero Seserų Jubiliejus." Žemiau ant durų kabo po sidabro vainiką. Altorius puošė sidabro lapai, tarp kurių žydėjo baltos gėlės. Puikus įspūdis. Tuojau prasidėjo šv. Mišios. Čia pastebėjau pirmuose suoluose didelį būrį paaugusių merginų baltuose rūbuose su mėlynu kaspinėliu ant kaklo. Visos tvarkoje ėjo prie Dievo stalo. Laukiu kitų šv. Mišių. Žiūrau, atėjo šv. Onos d-ja su vėliava ir mažų mergaičių d-ja. Visos su dr-jos ženklais ėjo prie šv. Komunijos. Mišioms pasibaigus, gerb. klebonas pasakė, kad per sumą bus da ir procesija. Nutarjau laukti. Mažas berniukas nešė pirmiausia šv. Kazimiero stovylą. Jį sekė mažų mergaičių d-ja, ministrantų d-ja ir maži berniukai ir mergelės. Tikrai tai buvo graži procesija.

Gerb. klebonas prašė visų parapijonų, kad visi prisidėtų bent su maža aukele, o kurie negali, kad bent pasimelstų už Sesutes nes jos mums dirba. Gerb. klebonas būdamas Sesučių prietelis ir tėvas stengėsi ir pats kiek gali visuomet joms padėti. Taipgi gerb. kunigas Aleksa per visas šv. Mišias rinko aukas. Neteko sužinoti, kiek surinkta.

Linkime jums, Sesutės Kazimierietės, ilgiausių metų ir Dievo palaimos. Taipgi ir mūsų dvasios vadui gerb. klebonui kun J. Kurui geros sveikatos, kad ir toliau taip gražiai vienybėje visi galėtumėm švęsti auksinį jubiliejų.

Šv. Juozapo par. mokyklos buvusi mokinė.

KRAUŽLYS POLICISTO VIETOJ PASILIEKA

Rugsėjo 6-tą Kingstono boro taryba nutarė sugražint į policisto vietą lietuvį Antaną (Tony) Kraužlį.

Councilmėnas Bolton buvo pasiūlęs atleist iš tarnystės da kitus 4 policistus, bet jo pasiūlymus atmetė.

HAZLETON, PA.

40 valandų atlaidai

Sekmadienį, rugsėjo 18, 7:30 val. vak. šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioj prasideda 40 valandų atlaidai.

Klebonas V. Nanorta kviečia visus vietinius ir apielinkės lietuvius atsilankyti į šiuos atlaidus, aprūpinti savo dvasiškus reikalus šventais sakramentais ir aplaikyti Dievo malones.

Giedos parapijos choras, vedamas muziko M. Rauličkio, kuris lavinasi, kad gerai pasirodyti šiuose atlaiduose. Taipgi giedos visi Wyoming Klonio ir Schuylkill apskrities vargoninkai.

Kadangi pirmi atlaidai šį rudenį, tai žmonių suvažiuos iš visos apielinkės.

PAGERBTI DĖL LATVIŲ LAISVĖS ŽUVĘ LIETUVIAI

Bebrinėj (Latvijoj) palaidotiems lietuviams, žuvusiems kovose dėl Latvijos laisvės, pastatytas paminklas, kurio šventinimo iškilmėse dalyvavo daug aukštų latvių valdininkų ir Lietuvos konsulas Daugavpily p. Savickis.

Katastrofa Transvaly

Transvaly, Afrikoje, įvyko traukinio katastrofa, kuriuo buvo vežamas dinamitas. Dinamitas sprogo traukiniui važiuojant per Linoduruso miestelį. Užmušta 9 žmonės. 150 metrų nuo sprogimo buvę dideli namai visiškai sprogimo išgriauti ir visi namų gyventojai žuvo.

ŽINUTĖS IŠ WYOMING KLONIO

Per Lietuvių Dieną Sans-Souci parke labai daug buvo "blandžių"—geltonplaukių. Prieina prie manęs keturios Pittstono geltonplaukės ir klausia: "Ar Tamsta matei kada tiek daug "blandžių," kiek čia jų šiandien yra?" Ištiesų, Wyoming Klony yra labai gražių merginų ir daugumoj geltonplaukės.

Ponai Wm. Mikelionai su sūnumi iš E. Northampton St. ir ponai Valaičiai iš River St., Wilkes-Barre, pabaigę savaitės praleido Atlantic City. Sugrįžo pirmadienį, rugsėjo 12. Sakosi praleidę smagiai laiką.

Jaunas Kingstono konstabelis Alekas Alexis pradėjo gilyn lipti į politiką. Pereitą metą buvo išrinktas konstabeliu. Šį metą jo draugai ragina jį ant metų "runyti" į konsilmanus. Vaikinas yra rimtas, teisingas, visų gerbiamas, tai nėra abejonės, kad liks išrinktu.

Tas Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klūbas vis ką nors veikia. Nespėjo praeiti jų Clam Bake, penktadienį ateina į "Garsą" ir atnešė spaudos darbą Mrs. Opet, Mrs. Kashuba ir Mrs. Navitski ir pareiškia, kad ketvirtadienio vakare, spalių 6, Elks name, River St., Wilkes-Barre, jos rengia Bingo ir Card Party. Jos užtikrino, kad visi turės "good time."

Pereitą šeštadienio vakarą Lehigh Valley geležinkelio ekskursija ėjo į Niagara Falls. Pirmu sykiu vežė taip pigiai — už $2.00. Tat visi pasinaudojo proga. Į stotį susirinko tiek daug žmonių, atrodė, kad visi Wilkes-bariai išvažiuoja. Į tris ilgiausius traukinius vos susodino žmones. Važiavo seni, jauni, šeimynos su vaikais; apskritai daug jaunimo. Nuvažiuojant negalėjo užmigti nei vienas, nes buvo visokių "fonių," dainų, visokios muzikos, gėrė, valgė, ūžė, kaip bitės avily. Parvažiuojant jau buvo kitaip. Dauguma smarkuolių nosis nuleidę snaudė kampuose. Apskritai, nors nuvargę bet visi sakosi turėję "good time."

Daug lietuvių važiavo iš visos apielinkės, ypač daug važiavo iš Kingstono.

Pasinaudodami šia pigia važiavimo proga, Niagara Falls dideliais būriais per tiltą traukė į Kanadą paragaut gero alaus.

Geriau vogti, negu prašyti pagalbos. John Shimansky sakosi parduodavęs vogtas vištas, kad galėtų nupirkti maisto savo šeimynai. Depresijos prispaustas farmerys prisipažino apvogęs 12 farmerių vištinyčių. Steito policija suėmė jį kieme, sugrįžus namo su 24 vištom. Jis sakosi "didžiavęsis" prašyti valdžios pagalbos, tat vogęs farmerių vištas, kad aprūpinus maistu ir drabužiais savo šeimyną.

Už padarymą mielaširdingo darbo areštuotas ir nubaustas. Mary Marley iš East End buvo užgauta "baseball bat," kuris išpuolė iš lošiko rankų. Andrew Brady skubiai gabeno ją į ligoninę. Pennsylvania Ave ir Market St. jo automobilius susidūrė su kitu automobilium. Jis buvo areštuotas ir nubaustas už "reckless driving."

Wm. Račiūnas, jaunas vyras, kuris yra "fire bosu" No. 6 kasyklos, Glen Alden kompanijos, liko paskirtas mokytojum (instructor) mainierių mokyklos, kurią atidarė Penn State College. Mokykloj mokinama mainų amatai, kurie nori likti visokiais asistentais ir mainų bosais. Račiūnas jaunajai kartai plačiai žinomas ir yra geras mokytojas, nes gerai supranta savo amatą. Smagu matyti lietuvius užimant tokias vietas.

Jurgis Barzilauskas, jaunas Plymoutho vaikinas, labai gražiai teplioja-maliavoja visokias iškabas (signs) ir paveikslus. Darbą atlieka gerai. Jis yra Susivienymo narys. Reikalui esant apielinkės Susivienymo nariai neturėtų jo pamiršti.

Pittstonas nuo šios depresijos labiausiai nukenčia. Didžiosios kasyklos Pittstono apielinkėj ne dirba jau apie du metai. Žmonės sunkiam padėjime. Pereitą savaitę keli šimtai žmonių atlankė United Charities, reikalaudami vaikams čeverykų ir apvalkalų. Pagalba žmonėms suteikiama kiek galima.

National Red Cross užgyrė Pittstono Red Cross užsakymą 40,000 mastų (yards) visokio audeklo dėl 5000 apielinkės šeimynų. Žmonės, išgirdę, kad toks audeklas bus dalinamas užpuolė Red Cross ofisą, kad galėtų gauti audeklo. Jiems buvo aiškinama, kad audeklą da neatsiuntė. Kaip greit gaus — visiems bus išdalinta.

Wyoming Klony labai daug mokytojų. Neužtenka jiems vietų. Jeigu nori gaut mokytojo vietą, turi stengtis, kad tavo tėvas, giminė ar geras draugas liktų School Board Director, kitaip "nothing doing."

Exeterio, vadinama "Tax-payers Association" suorganizuota ant gero pamato ir nuo dabar bandys padaryti žmonėms daug gero. Ši association prižiūrės Borough valdininkus, kad reikalai būtų vedami teisingai.

Tokios Associations yra reikalingos visam Wyoming Klony, kad prižiūrėti žmonių reikalus. Užėjo blogi laikai, žmonės neturi darbo ir nežino kaip pragyventi, o čia suėję keli r litikieriai apkrauna žmones dideliais mokesčiais, kurie nežino nei ką daryti — rėkti ar bėgti. Turint tokias associations-draugijas visuomet galima prieš politikierius pasipriešinti.

Vienas Warrior Run jaunas vyrukas suareštavo savo merginą, norėdamas atimti iš jos dovanas, kokias jis jai buvo davęs. Mat, ji jam davė "saktį," tai jis jai už tai atsilygino.

Visuose Wyoming Klonio miesteliuose pradėjo mokytojoms numušti algas. Čia tų mokytojų labai daug. Kurios mano likt mokytojomis, pamačiusios, kad algos nukapojamos, gal būt pasirinks kitokį užsiėmimą.

Nekas gero ir su nursėmis (slaugėmis). Vos tik užbaigia aukštesnę mokyklą, tuojau skubinasi mokintis nursėmis. Ligoninėse per trejus metus turi dirbti beveik už dyką. O kiek tėvai per tuos tris metus išsikaštuoja. Užbaigia mokslą, o darbą sunku gauti. Tai ir sėdi namie, o jeigu kuri gudresnė — apsiveda.

Su Sugar Notch irgi blogai. Daug vaikučių eina į mokyklas nedavalgę, nuskurę, pusbasi. Parapijų klebonai turėtų kreiptis į School Board, kad pastarasis prižiūrėtų nelaiminguosius vaikučius, kad jie būtų tinkamai maitinami ir aprengti.

Pereitą savaitę Hide Parke — Scrantone nusižudė jaunas lietuvis Pranas Rakauskas, gyvenantis N. Van Buren Ave. Vedęs apie keturi mėnesiai su velše. Apsivesti buvo priverstas. Nusižudymo priežastis — nepakentė svetimtautės žmonos. Sakydavęs kad išvažiuosiąs ar sau galą pasidarysiąs, bet su ja negyvensiąs.

Tai da viemas įrodymas, kad lietuviai turėtų apsivesti su lietuvaitėmis.

Daug sykių persergėta vartoti kerosinines lempas, nes pavojinga. Pereitą savaitę tokia lempa ekspliodavusi apdegino Victor Natt, 5 metų, ir jis nuo to mirė.

JUOKAI

Įtariamas žmogus

— Ko taip įtartinai į tą žmogų žiūri?

— Labai įtariamas.

— Šitaip.

— Įsivaizdink, kad neseniai mačiau pas jį šimtą litų, kas šiais laikais atrodo labai įtariama.

— Sakyk, Rinkevičiau, ko taip nuliūdęs? — klausia kaimynas.

— Stebiesi, kad nuliūdęs? Skolos mane ėda!..

— Aš kaip tik daugiau stebiuosi, ne dėl to, kad tu nuliūdęs, bet dėl to, kaip tu taip galėjai prasiskolinti...

— Ko gi čia stebėtis. Argi manai, kad Rinkevičius negali turėti skolų?

— Ne. Aš tik stebiuosi, kad atsiranda žmonių, kurie Rinkevičiui paskolina...

Pojungtuvinė kelionė

— Ką čia, Mauša, darai?

— Aš dabar esu pojungtuvinėj kelionėj.

— O kur tavo žmona?

— Žmona! Ji krautuvėj, nes abudu negalime išvažiuoti.

Nieko nuostabu

— Girdėjai paskutinę naujieną.

— Įdomu.

— Žada visai panaikinti pinigus.

— Nieko nuostabu. Juk labai daug žmonių nuo seniai neturi pinigų.

Būsiantis pirklys

Žydų mokyklos mokytojas Melamedas klausia:

— Pasakyk man, Joseli, kuo prasikalto Juozapo broliai parduodami jį pirkliams.

— Jie pardavė jį per pigiai ir tai padarė nedovanotiną prasikaltimą.

Nemanė

— Kas tau yra vaikeli — šaukia persigandusi motina — taigi tavo pirštai sulamdyti.

— Aš truputį kliamka prisitrenkiau — aiškinasi vaikas.

— Kodėl aš negirdėjau tavo riksmo?

— Aš maniau, kad mamytės nėra namie, tai ir nerėkiau.

PARSIDUODA

8 kambarių (rooms) namas su garage. Tinkamas krautuvei. Parsiduoda pigiai.

Kreipkitės: *260 So. Sherman St., Wilkes-Barre, Pa.*

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. eš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį:

88 East Market Street

WILKES-BARRE, PA.

Jurgis Vaišnis, Savininkas

AUGINKIT GRYBUS SAVO NAMUOSE

Sunaudokite liuosą laiką grybam auginti namie. Žiemą ir vasarą augydamas, turėsi skanių grybų ir gražaus uždarbio. Aprašymą kaip grybus auginti siunčiame visiems dykai. Reikalaukite šiuo adresu:

J. ŠALČIUS

8 Bennett Street, Fox Hill, W. Pittston, Pa.

Compliments of

Tel. 7-0931

DAKTARAS

ALBERT J. VALIBUS

Gydytojas ir Chirurgas

106 Church St., Edwardsville, Pa.

VALANDOS:

Nuo 9-nių iki 10-tos rytais

Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų

Nuo 6-tos iki 8-tos vakare

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

MOTINOS!

Kuomet Jūsų Pienas Netinka, Mėginkit EAGLE BRAND

Didžiausia kiekvienos motinos problema yra, kokį maistą vartot dėl kūdikio, kuomet jos pačios maistas netinka. Eagle Brand išrišo šią problemą dėl milijonų per šiuos paskutinius septyniasdešimt penkis metus.

Eagle Brand yra taip lengvai virškinamas, kad jis tuo žvilgsniu prilygsta motinos pienui. Jis taip pritaikintai sutaisytas, kad kiekvienas jo lašelis eina kūdikio maitinimui — išauginimui tvirtų kaulų, stiprių muskulų, sveiko kūno.

DYKAI—*Pastebėtina Kūdikių Knygelė!*

Jeigu jūsų kūdikis neina svaru man, kaip turėtų eiti, pasitarkite su savo gydytoju apie Eagle Brand. Išsiųsdinkite nemokamą knygelę. Nauja laida "Baby's Welfare" — stebėtinai vagelbinga knygelė apie kūdikių priežiūrą ir maitinimą.

Eagle Brand CONDENSED Milk

THE BORDEN CO., Dept. FL-3
350 Madison Ave., New York, N. Y.
Meldžiu prisiųsti man dykai kopiją naujos "Baby's Welfare."
Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....Valst.....